

Merikarvian lukio 2016-2017

Opiskelijan opas

LOPS 2016

www.merikarvianlukio.fi

Sisällysluettelo

Tervetuloa Merikarvian lukioon	4
Koulun opettajakunta	5
Henkilökunta.....	6
Lukio oppilaitoksena.....	7
Opiskelijana lukiossa.....	7
Oppilaskunta – Meidän kaikkien juttu	7
Opetussuunnitelma	8
Kasvatukselliset tavoitteet.....	9
Luokaton lukio.....	9
Kurssit.....	9
Kurssien arviointi, kurssin uusiminen ja arvosanan korotus	9
Etenemiseste	10
Poissaolot	10
Erityisopetus	11
Yhteistyö muiden oppilaitosten kanssa ja etäopiskelu	11
Lukion tarjoaman kurssin suorittaminen itsenäisenä opiskeluna.....	11
Ylioppilaskirjoitukset.....	11
Reaaliaineen koe.....	12
Oppiaineen arvosanan korottaminen valmistumisvaiheessa.....	12
Oppiaineiden arviointi lukion päättötodistukseen.....	13
KURSSISISÄLLÖT OPPIAINEITTAIN	14
Äidinkieli Ja Kirjallisuus.....	14
Englanti	14
Ruotsi.....	15
Saksa(B2-Kieli)	16
Ranska Ja Muut B3-Kielet.....	18
Uskonto (Ev. Lut.).....	18
Elämänkatsomustieto.....	19
Filosofia.....	19
Psykologia	20
Historia.....	21
Yhteiskuntaoppi.....	21
Matematiikka	22
Biologia	24
Maantiede.....	25
Fysiikka	27
Kemia	28
Musiikki.....	29
Kuvataide	31
Liikunta	33
Terveystieto	34
Oppilaanohjaus.....	35
Teemaopinnot	37
Kotitalous	37
Lukiodiplomit	38
MUUT SOVELTAVAT (koulukohtaiset) KURSSIT	40
Tietotekniikka.....	40
Kansainvälisyys.....	41
Yrittäjyys	41
Lukion oppikirjat.....	42

Tervetuloa Merikarvian lukioon

Tervetuloa opiskelijaksi Merikarvian lukioon. Olet tehnyt erinomaisen valinnan valitsemalla lukion. Oppilaitoksemme tilat ovat viihtyisät ja välineet ajanmukaiset. Henkilökunta on motivoitunutta, joten menestyt täällä varmasti kunhan panostat opiskeluusi ja otat neuvoista vaarin. Opiskelijat lukioomme tulevat Merikarvialta, Isojoelta, Siikaisista ja Ahlaisista. Ylläpitäjä on sitoutunut vastaamaan oppilaitoksemme resursseista ja yhteistyö kuntaan päin on muutenkin mutkatonta. Lukio tarjoaa sinulle oppikirjat, kannettavan tietokoneen ja ilmaiset koulukyydit. Lukiomme painottaa kansainvälisyyttä ja yrittäjyyttä.

Tästä oppaasta saat tietoa koulusta, sen henkilökunnasta, käytössä olevasta opetussuunnitelmasta, tuntijaosta, kurssitarjottimesta ja kaikesta muusta, mikä liittyy omien opintojesi suunnitteluun ja läpiviemiseen. Nettisivujammekin olisi hyvä vilkaista.

Lukion opiskelu päättyy ylioppilastutkintoon. Tällä hetkellä ainoana pakollisena yo-tutkintoon kuuluvana aineena on äidinkieli. Toki on edelleen niin, että ylioppilastutkintoon sisältyy vähintään neljä kirjoitettavaa ainetta, joista yhden pitää perustua pitkän oppimäärän suorittamiseen. Reaaliaineita saa sisällyttää uuteen tutkintoon vain yhden, joka ilmoittautumisen yhteydessä ilmoitetaan. Ylimääräisenä saa - ja tätä myös suosittelun - toki kirjoittaa useammankin reaaliaineen kuten muitakin oppiaineita, jotka eivät tutkintoon sisälly. Kirjoitukset muuttuvat sinulla kokonaan sähköisiksi ja niitä harjoitellaan koeviikon kokeissa.

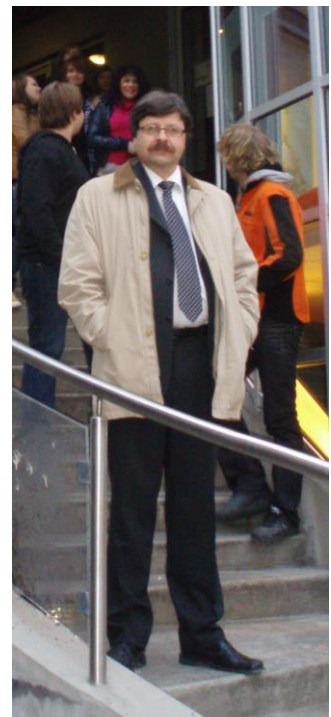
Lukio on muutakin kuin pelkkää puurtamista opintojen parissa: se on mielenkiintoisia kansainvälisiä projekteja, teatterissa käyntejä, tutustumista tuleviin korkeamman asteen oppilaitoksiin, vanhojenpäiviä, penkkareita ja oppilaiden omaa, oppilaskunnan järjestämää toimintaa. Oppilaskuntaa myös kuullaan koulua koskevien asioiden käsittelyssä ja tätä yhteistyötä on entisestään lisätty hyvin tuloksin.

Opettajakunta on osaltaan valmis opastamaan sinua opintojesi suunnittelussa. Sinua auttavat erityisesti opinto-ohjaaja ja ryhmänohjaajat. Viime kädessä pitää muistaa, että sinä itse vastaat siitä, että valmistut aikanaan suunnittelemassasi ajassa ylioppilaaksi.

Opetuksen sisältöjä ja opetustapaa on muutettu useasti kulloistenkin valtakunnallisten virtausten mukana. Nykyisten opetussuunnitelmien mukaan oppilas on pääroolissa opintojensa suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Tervetuloa!

Pasi Koski, rehtori

Koulun ylläpitäjä: Merikarvian kunta
Lukion osoite: Antintie 9, 29900 Merikarvia

Sivistysjohtaja Jari Kosma puh. 044 7246 321
Koulutoimiston toimistosihteeri Leena Viitakoski puh. 044 7246 324

Lukion rehtori Pasi Koski puh. 044 7246 471, pasi.koski@edumerikarvia.fi
Lukion opinto-ohjaaja Mari Marttila puh. 044 7246 478
Koulusihteeri Maaret Haapala, puh. 044 7246 472 (ma-ke)
Koulusihteeri Päivi Salmi, 044 7246 326 (ke-pe)
Koulusihteeri Seija Sillman-Leppänen, 044 7246 450 (ti-to)

Sähköpostiosoitteet henkilökunnalle ovat muotoa etunimi.sukunimi@edumerikarvia.fi

Koulun opettajakunta

Lukion opettajat:

Koski Pasi, FM, historia, yhteiskuntaoppi, kansainvälisyysvastaava 044 7246 471
Helenius Jani, FM, matematiikka, fysiikka, tietotekniikka, 044 7246 474

Lukion ja yhteiskoulun yhteiset opettajat:

Kekki Hermanni, YTM, uskonto, psykologia, filosofia, 044 7246 475
Monnonen Anne, FM, matematiikka, kemia, 044 7246 481
Pigg-Aulamo Sirpa, FM, lehtori, äidinkieli ja kirjallisuus, ilmaisutaito, 044 7246 487
Varheensalo Anne-Mari, FM/KTM, englanti, kansainvälisyyskasvatus, 044 7246 491
Vuorela Säde, FM, lehtori, ruotsi, 044 7246 493

Yhteiskoulun ja lukion yhteiset opettajat:

Ojala Marita, FK, lehtori, saksa, 044 7246 486
Korkiakoski Tiina, FM, lehtori, biologia, maantiede, 044 7246 476, sijaisena *Mikkonen Riikka*
Sirén Timo, FM, lehtori, historia, yhteiskuntaoppi, 044 7246 489
Viikilä Katri, KM, KtaO, lehtori, terveystieto ja kotitalouden diplomit, 044 7246 492

Tuntiopettajat:

Marttila Mari, KK, opinto-ohjaaja, opinto-ohjaus, yrittäjäyys, 044 7246 483
Jauhiainen Timo, muusikko, musiikki, musiikin diplomit, 044 7246 499
Zitron Jussi, KM, erityisopetus, 044 7246 497
Kivioja Henna-Riikka, LitM, liikunta, liikunnan diplomit, 044 7246 478
Lankoski Maria, TaM, kuvataide, kuvataiteen diplomit 044 7246 480, vararehtori

Henkilökunta

Koulusihteerit Haapala Maaret (ma-ke) 044 7246 472, Salmi Päivi (ke-pe), 044 7246 326, Sillman-Leppänen Seija (ti-to) 044 7246 450

Kouluterveydenhoitaja Lehtisaari Tuula, 044 7014 509

Koulukuraattori Luoma Kirsi 044 7246 467

Koulupsykologi: Psykologipalvelut ostetaan yksityiseltä yritykseltä.

Psykiatrinen erikoissairaanhoitaja, psykkari Lehtinen Riitta, 044 7010353, s-posti riitta.lehtinen@pori.fi

Koivula Kalle, laitospies, 044 7246 383

Laitosmiesten päivystysnro, 044 7246 384

Huhtanen Riitta, ruokapalveluesimies, 044 7246 349

Hietasalo Tuula, ruokapalvelutyöntekijä

Pihlajamäki Päivi, ruokapalvelutyöntekijä

Tuohimaa Hannele, ruokapalvelutyöntekijä

Koulukeskuksen keittiön puh.nro 044 7246 352

Alinen Helena, laitoshuoltaja

Lindén Mirva, laitoshuoltaja

Luotonen Riitta, laitoshuoltaja

Ostamo Virpi, laitoshuoltaja

Salmi Aino, laitoshuoltaja

Puh.nro laitoshuoltajille 044 7246 397

Myllyviita Ritva, palvelupäällikkö, 044 7246 392

Lukio oppilaitoksena

Lukio on toisen asteen oppilaitos, joka rakentuu peruskoulun oppimäärälle ja jatkaa sen kasvatustehävää. Se antaa monipuolisen yleissivistävän opetuksen ja luo pohjan korkeakouluopinnoille sekä lukio-pohjaisille ammattiopinnoille. Koulu toimii luokattomuuden periaatteella tarjoten opiskelijalle mahdollisuuden suorittaa lukion oppimäärä 2 - 4 vuodessa noudattamalla yksilöllistä opinto-ohjelmaa omien tavoitteidensa ja kykyjensä mukaisesti. Merikarvian lukio on oppilasmäärältään pieni, mutta kurssitarjonnaltaan monipuolinen yleislukio, joka perusopintojen lisäksi pyrkii toteuttamaan omaleimaisuutta tarjoamalla soveltavia kursseja mm. kansainvälisyyskasvatuksesta ja yrittäjyydestä. Lukiodiplomeja suoritetaan useassa oppiaineessa.

Koulumme vahvuudeksi voidaan katsoa myös pienet opetusryhmät, mikä takaa opiskelijalle mahdollisuuden yksilölliseen ja henkilökohtaiseen ohjaukseen. Ihmisläheinen tapa toteuttaa arkipäivän koulua antaa myös mahdollisuuden tukiopetukseen ja yksilöityyn oppilaan ohjaukseen. Painotusalueet ovat tuoneet kouluumme virkistävää vaihtelua erilaisen kansainvälisen toiminnan, projektien, opintomatkojen ja vierailujen kautta.

Opiskelijana lukiossa

Lukio-opiskelu edellyttää opiskelijalta selkeää tavoitetta suorittaa lukion oppimäärä ja yo-tutkinto. Opiskelijalla on vapaus valita kurssitarjonnasta yksilöllinen opiskeluohjelma oman kiinnostuksensa mukaan. Koulu pyrkii tukemaan jokaisen opiskelijan henkilökohtaista suunnitelmaa ryhmä- ja oppilaanohjauksella. Opiskelijalla itsellään on vastuu omista opinnoistaan ja edistymisestään.

Oppilaskunta - Meidän kaikkien juttu

Kaikki Merikarvian lukion opiskelijat kuuluvat automaattisesti koulun yhteiseen oppilaskuntaan. Oppilaskunnan tarkoituksena on tukea opiskelua. Toimintaa ohjailee hallitus, joka valitaan vuosittain oppilaskunnan syyskokouksessa lukion ensimmäisen ja toisen vuosikurssin opiskelijoista. Jokaisella jäsenellä on syyskokouksessa äänioikeus ja oikeus asettua ehdokkaaksi hallitukseen. Hallituksen puheenjohtajana toimii Emilia Marjamäki.

Oppilaskunta tekee yhteistyötä myös Suomen Lukiolaisten Liiton kanssa. Näkyvin osa yhteistyötä on lukiolaiskortti, jonka jokainen lukiolainen voi itselleen tilata. Lukiolaiskortti on virallisesti tunnustettu opiskelijakortti, jolla saa normaalit opiskelija-alennukset mm. busseissa ja junissa, sekä erityisalennuksia useista eri liikkeistä.

Jotta koulutyöt sujuisivat iloisin mielin, oppilaskunta pyrkii huolehtimaan opiskelijoiden viihtymisestä koulussa. Yhteistyössä Merikarvian yhteiskoulun oppilaskunnan kanssa pidetään myös kioskia yhteiskoulun aulassa.

Oppilaskunta tarjoaa vaihtelua koulurutiineihin. Aina välillä pitkin vuotta lähdetään yhdessä viettämään mukavaa päivää vaikkapa laskettelurinteeseen, teatteriin tai elokuvaan. Lisäksi järjestetään tutustumisretkiä jatko-opiskelupaikkoihin ja erilaisille messuille.

Vaikka et itse kuuluisi hallitukseen, voit tuki vaikuttaa toimintaan. Jos sinulla on ehdotus tai jokin askarruttaa mieltäsi, nykäise rohkeasti jotain hallituksen jäsentä hihasta. Oppilaskunta on opiskelijoidensa näköinen!

Lukion opinnot jaetaan 3 osaan: pakollisiin, syventäviin ja soveltaviin kursseihin.

Opetussuunnitelma

Toiminta-ajatus: Paikallisesta perinteestä moderniin eurooppalaisuuteen

OPETUSSUUNNITELMA (uuden opetussuunnitelman mukainen LOPS 2016)

Lukion kurssit (tuntijako)

Oppiaine	Pakollinen	Valt. syv.	Omat syv.	Soveltavat
Äidinkieli ja kirjallisuus	6	3	1 ½	
A1-kieli, englanti	6	2	½	
A2-kieli, ruotsi	6	2	½	
B1-kieli, ruotsi	5	2	½	
B2-kieli, saksa		8	½	
B3-kieli, ranska		8		
Matematiikka, yhteinen	1			
Matematiikka, pitkä	9	3	1	
Matematiikka, lyhyt	5	2	1	
Biologia	2	3	½	
Maantieto	1	3	½	
Fysiikka	1	6	1	
Kemia	1	4	½	
Filosofia	2	2	½	
Psykologia	1	4	½	
Historia	3	3	½	
Yhteiskuntaoppi	3	1	½	
Uskonto	2	4	½	
Terveystieto	1	2	½	
Liikunta	2	3	1	
Musiikki	1-2	2	1	
Kuvataide	1-2	2	1	
Opinto-ohjaus	2			
Kansainvälisyyskasvatus				2
Yrittäjyys				2
Tietotekniikka				3
Autokoulu, teoria				½
Tutkielmakurssi				1
Projektityökurssi				1
	61-63	69	14	9,5

Oppilaan vähimmäiskurssimäärä:

Pakollisia 47-51

Syventäviä vähintään 10

Soveltavia vähintään 14-18

Yhteensä vähintään 75

Lukion diplomit: liikunta, kotitalous, kuvataide ja musiikki

Kasvatukselliset tavoitteet

Yleissivistävänä toisen asteen oppilaitoksena lukion tehtävä on ensisijaisesti oppilaiden tiedon lisääminen ja syventäminen sekä tiedon soveltamiseen harjaannuttaminen siten, että oppilas kykenee toimimaan tietoyhteiskunnassa. Taitoaineiden opetus tähtää oppilaiden lahjojen monipuoliseen kehittämiseen.

Kasvatuksellisia tavoitteita pyritään toteuttamaan oppilaiden kokonaispersoonallisuus huomioiden – lähtien yleisistä kasvatustavoitteista ja painottaen oppilaiden ja vanhempien tärkeänä pitämiä päämääriä.

Koulun ilmapiirillä on tärkeä merkitys, opiskelu ja oppiminen perustuvat myönteiseen asennoitumiseen. Ryhmänohjauksella sekä henkilökohtaisella ohjauksella pyritään huolehtimaan päämäärien saavuttamisesta ja kannustamaan oppilaita heidän opiskelussaan.

Luokaton lukio

Lukio-opinnot aloittava ikäluokka nimetään ohjausryhmäksi, jolle lukio valitsee ryhmänohjaajan. Lukio-opinnot etenevät oppilaan valitsemissa oppiaineissa pääsääntöisesti määrättyssä järjestyksessä esim. kielissä ja matematiikassa. Pakollisten kurssien kohdalla on noudatettava koulun työjärjestyksen määräämää etenemistähtia, mikäli aikoo saada opinnot valmiiksi kolmessa vuodessa.

Aine- ja tasovalinnat määräävät opiskeluryhmän eli ohjausryhmä voi hajaantua eri kursseille.

Valinnaisten syventävien ja koulukohtaisten kurssien sijoittaminen oppilaan työjärjestykseen voi olla vapaampaa. Näillä kursseilla erityisesti voi olla eri ikäluokan oppilaita, mitä luokattomuus mm. tarkoittaa.

Oppilas voi suorittaa uudelleen hylätyn tai heikosti menneen kurssin, jolloin hän opiskelee eri ikäluokan kanssa.

Lukion oppimäärä suoritetaan yleensä kolmessa vuodessa.

Opiskelu-aika voi kuitenkin vaihdella 2 – 4 vuoden rajoissa.

Opiskeluajan pitenemisen syyt ovat henkilökohtaisia ja monesta asiasta johtuvia. Lyhennetty opiskelu-aika edellyttää osaksi itsenäistä opiskelua ja tiukkaa työtahtia.

Kurssit

- lukion suoritus koostuu vähintään 75 kurssista
- kurssin pituus on 38 tuntia, oppitunti kestää 75 minuuttia.
- kurssit voivat olla pakollisia (jokaisen suoritettava 47 - 51 kurssia), syventäviä (suoritettava vähintään 10 kurssia opetussuunnitelman mukaisia opintoja, jotka voivat olla myös muissa oppilaitoksissa suoritettuja kurseja) ja soveltavia (eheyttäviä kurseja, menetelmäkurseja, koulukohtaisia kurseja, muiden oppilaitosten tai yhteisöjen kurseja)
- kurssien valinnassa kannattaa huomioida omat ammattisuunnitelmat, kiinnostukset ja yo-kirjoituksiin osallistuminen
- lukio-opintojen alussa suunnitellaan koko lukio-opiskelun kurssivalinnat lukion valintakortilta, jonka avulla myös seurataan suunnitelman toteutumista ja tarkistetaan mahdollisten muutosten vaikutukset kurssimäärän kertymiseen suunnitellussa ajassa
- joka jaksolle koulu tarjoaa kurssitarjottimen, josta opiskelija valitsee jakson oppiaineet
- opiskelija laatii itse oman lukujärjestyksensä siten, että lukio-opinnot tulevat suoritettua suunnitellussa ajassa

Kurssien arviointi, kurssin uusiminen ja arvosanan korotus

- kukin kurssi arvioidaan toisistaan riippumatta asteikolla 4 - 10
- koulun ilmoittamat kurssit arvioidaan suoritusmerkinnällä (S)
- arvosana annetaan kokeiden ja opiskelussa osoitetun jatkuvan näytön perusteella
- poissaolot vaikuttavat arvosanaan, jos syy ei ole pätevä (sairaus tai muu hyväksytty syy)

MUISTA! Oman etusi kannalta on tärkeää tuoda poissaoloista selvitys!

- oppimäärän arviointi määräytyy oppiaineen kaikkien kurssien perusteella
- samassa aineessa ei saa olla kahta perättäistä arvosanalla 4 olevaa kurssia, mikä aiheuttaa etenemisesteen kyseisessä oppiaineessa

Kursseja, joiden arvosana on 4, saa olla seuraavasti:

1–2 kurssia	0
3–5 kurssia	1
6–8 kurssia	2
9 kurssia tai enemmän	3

Kurssi = oppimäärän kaikki pakolliset ja syventävät kurssit.

Arvosanalla 4 olevan kurssin voi suorittaa uudelleen tai osallistua uusintakuulusteluun

Hylättyjä (= arvosana H) kurseja ei saa olla ollenkaan. Hylätyn kurssin suorittamisesta pitää keskustella kyseisen aineenopettajan kanssa.

- poissaolot voivat johtaa siihen, että kurssia ei voida hyväksyä suoritetuksi
- hyväksytyin kurssin arvosanaa voi yrittää korottaa kerran uusintakuulustelussa
-**arvosanalla 4 olevaa kurssia voi yrittää suorittaa kerran uusintakuulustelussa**, ellei onnistu, on kurssi suoritettava uudelleen
-**hyväksytyä kurssiarvosanaa voi yrittää korottaa kerran uusintakuulustelussa**, uusintayritystä ei voi tehdä heti seuraavassa uusinnassa
-uusintakuulusteluun ilmoitaudutaan kirjallisesti ja sitovasti
- oppimäärän koko arvosanaa voi korottaa suullisissa kuulusteluissa ennen tai jälkeen ylioppilas-kirjoitusten

Etenemiseste

Samana aineen kahdesta peräkkäisestä arvosanalla 4 olevasta kurssista vähintään toinen on suoritettava hyväksytysti ennen aineessa etenemistä.

Poissaolot

Kun opiskelija on poissa sairauden tai muun akuutin syyn vuoksi:

- Hän ilmoittaa aina viimeistään poissaolopäivän aamuna poissaolostaan ja sen syystä ryhmänohjaajalle joko Helmi-viestillä, tekstiviestillä tai soittamalla.
- Hän tuo lisäksi huoltajan allekirjoittaman selvityksen poissaolostaan ryhmänohjaajalle.
- Kolme päivää kestäneestä tai sitä pidemmästä poissaolosta opiskelija toimittaa ryhmänohjaajalle lääkärintodistuksen tai terveydenhoitajan todistuksen.
- Huom! Yli 18-vuotias opiskelija kirjaa itse poissaolonsa syyn Helmi-järjestelmään eikä hänen tarvitse enää toimittaa huoltajien todistusta koululle, mutta hänelläkin on ilmoitusvelvollisuus etukäteen ryhmänohjaajalle ja lääkärintodistuksen/terveydenhoitajan todistuksen tuontivelvollisuus kolmen poissaolopäivän jälkeen.
- Mikäli kurssin aikana kertyy useita poissaoloja niin että kurssin tavoitteet eivät toteudu, kurssi katsotaan keskeytetyksi. Tässä tapauksessa kokoontuu ns. seurantaryhmä, johon kuuluvat opiskelijan lisäksi huoltaja, aineenopettaja, rehtori, ryhmänohjaaja ja opinto-ohjaaja. Mikäli ryhmässä niin päätetään, opiskelijalla on tällöin erityisestä syystä mahdollisuus suorittaa kurssi kokonaan itsenäisenä suorituksena. Tarvittaessa opiskelija ohjataan kuraattorille.

Erityisopetus

Erityisopettaja on tukea tarvitsevien opiskelijoiden käytettävissä. Opiskelijan on itse aktiivisesti tuotava huolensa oppimisestaan erityisopettajan tietoon ja sovittava hänen kanssaan mahdollisista jatkotoimenpiteistä. Erityisopettajan tukeen on viikoittainen mahdollisuus.

Tämän lisäksi erityisopettaja suorittaa lukitestit ja antaa niistä tarvittavat lausunnot Ylioppilaslautakunnalle. Opiskelija, jolla on lukihäiriö, saa erityisopettajan lausunnon häiriöstään myös esim. autokoulua varten.

Tule rohkeasti ottamaan yhteyttä, kerro huolesi ja katsotaan miten voimme yhdessä voittaa vaikeudet.

T: erityisopettaja Jussi Zitron , puh. 044- 7246 494

Yhteistyö muiden oppilaitosten kanssa ja etäopiskelu

Lukio tekee yhteistyötä kotimaisten ja ulkomaalaisten lukiotasoisten koulujen kanssa. Osallistumme yhteistyössä pohjoissatakuntalaisten lukioiden kanssa Connect Pro-järjestelmän avulla annettavaan opetukseen. Kurseja voi valita meidän lisäksi Kankaanpään, Honkajoen, Pomarkun, Nakkilan, Harjavallan, Kokemäen, Säskylän tai Euran lukioista siten, kun erikseen rehtorin kanssa sovitaan.

Opiskelija voi myös ottaa jonkin muun oppilaitoksen tarjoaman kurssin tai opiskella verkkoyhteyksiä käyttäen, esim. virtuaalilukion kurseja. Tällaiseen kurssiin on annettava lupa etukäteen kirjallisesti, jolloin kurssi tulee hyväksytyksi lukion kurssiksi.

Itsenäinen opiskelu kehittää ajankäyttöä, suunnitelmallisuutta, kokonaisuuksien hallintaa ja eri tietolähteiden käyttöönottoa. Tämä opiskelumuoto sopii motivoituneille opiskelijoille. Näin voi nopeuttaa opiskelua, saa hyvää harjoitusta korkeakouluopintoihin, oppii vastuuta, kriittisyyttä ja pitkäjänteisyyttä.

Kurssitarjonnassa jatkuvat monimuoto - opinnot (mon.). Huomioi, että tällaiset kurssit eivät aina toteudu kurssitarjottimen palkkien mukaisesti esim. ajankohta, jolloin kurssi pidetään.

Lukion tarjoaman kurssin suorittaminen itsenäisenä opiskeluna

Lukion tarjoaman kurssin itsenäinen suorittaminen on mahdollista, jos opiskelija haluaa suorittaa kurssit, jotka ovat työjärjestyksessä samanaikaisesti tai kurssille osallistuminen on estynyt hyväksytystä syystä (sairaus tms.) Itsenäinen suoritus on annettava kirjallisesti etukäteen, jolloin sovitaan kurssin suoritustapa. Kurssin suorittaminen verkkokurssina sovitaan myös erikseen.

Ylioppilaskirjoitukset

- ylioppilastutkinto järjestetään kahdesti vuodessa yhtä aikaa koko maassa
- tutkintoon osallistuminen edellyttää, että oppilas on opiskellut ennen kokeeseen osallistumista vähintään asianomaisen aineen pakolliset kurssit tai, jos on kyse reaalikokeesta, opiskellut vähintään kahden kokeeseen sisältyvän oppiaineen vastaavan oppimäärän
- Ylioppilastutkintoon sisältyy neljä pakollista koetta, joista **kaikille pakollinen on:**
 - 1) äidinkielen ja kirjallisuuden koe
- Seuraavista neljästä kokeesta opiskelija valitsee itselleen **KOLME** muuta pakollista koetta.
 - 2) toisen kotimaisen kielen koe
 - 3) vieraan kielen koe
 - 4) matematiikan koe (tasot A ja B)
 - 5) reaaliaineen koe
- Yo-tutkintoon kuuluu vähintään neljä koetta.

MUISTA! Neljästä pakollisesta kokeesta yhden pitää olla A-tason koe (pitkä oppimäärä).

Pakollisten kokeiden lisäksi kokelas voi osallistua yhteen tai useampaan ylimääräiseen kokeeseen

- matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraissa kielissä voidaan järjestää vaativuudeltaan kahden eri tason mukaiset kokeet (kokelas saa valita kumpaan kokeeseen hän osallistuu)
- *vähintään yhdessä pakollisessa oppiaineessa* ylioppilastutkintoa suorittavan kokelaan tulee suorittaa *vaativampi koe*
- tutkintoon saa kuulua vain yksi koe samassa oppiaineessa
- hylätyn pakollisen kokeen uusija voi kuitenkin samassa oppiaineessa suorittaa vaativuudeltaan kahden eri tason mukaiset kokeet siten, että toinen koe katsotaan kokeen uusimiseksi
- ylioppilastutkinto tulee suorittaa enintään kolmena perättäisenä tutkintokertana
- hylätty pakollinen koe saadaan uusia kaksi kertaa mikä tulee tapahtua kokeen tutkintokertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana
- jollei tutkintoa ole mainitussa ajassa suoritettu, tutkinto on kokonaisuudessaan uusittava
- hyväksytty koe saadaan uusia vain kerran (ei aikarajaa).
- ylioppilastutkintoa voidaan myöhemmin myös täydentää

Reaaliaineen koe

Reaalikoe kirjoitetaan yksittäisten reaaliaineiden kokeena. Yhdellä tutkintokerralla järjestetään kaksi reaaliaineiden koepäivää.

1. päivä
psykologia
filosofia
historia
fysiikka
biologia

2.päivä
uskonto (ev.lut. /ort)
elämäkatsomustieto
yhteiskuntaoppi
kemia
maantiede
terveystieto

Yhtenä päivänä voit osallistua vain YHDEN reaaliaineen kokeeseen. Siten yhdellä tutkintokerralla voi suorittaa enintään kaksi reaaliaineen koetta. Etukäteen on ilmoitettava kirjoitettava reaaliaine. Tutkinnon hajauttamalla voi halutessaan osallistua useaan reaaliaineen kokeeseen.

Oppiaineen arvosanan korottaminen valmistumisvaiheessa

- opettajalla on oikeus oppimääräsuorituksen valmistumisen jälkeen käyttää kerran arvosanan tarkentamista korottavasti
- opiskelija voi korottaa oppiaineen arvosanaa osallistumalla suulliseen kuulusteluun (tentti) joko ennen ylioppilaskirjoituksia tai niiden jälkeen
- oppiaineen koko oppimäärän tenttimisen jälkeen yksittäisten kurssien tenttiminen ko. oppiaineessa ei ole enää mahdollista

Oppiaineiden arviointi lukion päättötodistukseen

Opiskelijan nimi: _____

1) Jos olet suorittanut oppiaineesta ainoastaan yhden kurssin, voit valita kyseisen oppiaineen arvioinnin suoritettavaksi joko numeroarvioinnilla tai suoritusmerkinnällä.

2) Lisäksi liikunnasta voit valita joko numero- tai suoritusmerkintäarvioinnin.

3) Jos olet suorittanut vieraasta valinnaisesta kielestä kaksi kurssia, voit valita sellaisesta kielestä arvioinnin suoritettavaksi joko numeroarvioinnilla tai suoritusmerkinnällä.

Merkitse rasti niiden oppiaineiden eteen, jotka haluat arviotaviksi päättötodistukseen suoritusmerkinnällä (S). **Suorituksia oppiaineessa yksi kurssi.**

- Saksa
- Ranska
- Italia
- Fysiikka
- Kemia
- Filosofia
- Psykologia
- Musiikki
- Kuvataide
- Tietotekniikka
- Yrittäjyys
- Tutkielma
- Terveystieto

Merkitse rasti oppiaineen eteen, jos haluat sen arviotavaksi päättötodistukseen suoritusmerkinnällä (S).

- Liikunta

Merkitse rasti sen valinnaisen vieraan kielen eteen, jos haluat sen arviotavaksi päättötodistukseen suoritusmerkinnällä (S). **Suorituksia valinn. vieraassa kielessä kaksi kurssia.**

- Saksa
- Ranska
- Italia
- Venäjä
- Espanja

Paikka ja päiväys: _____

Opiskelijan allekirjoitus: _____

Palautetaan kansliaan 31.3. mennessä!

KURSSISISÄLLÖT OPPIAINEITTAIN

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Äidinkieli ja kirjallisuus on lukio-opetuksen keskeinen taito-, tieto-, kulttuuri ja taideaine. Kurseilla opiskellaan kielen, kirjallisuuden ja viestinnän tietoja sekä harjoitellaan syvällisesti lukemisen, kirjoittamisen ja puheviestinnän taitoja.

Arviointi perustuu jatkuvaan näyttöön ja jokaisessa kurssissa on useita arvioitavia osasuorituksia.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

AI1: Tekstit ja vuorovaikutus

AI2: Kieli, kirjallisuus ja identiteetti

AI3: Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

AI4: Tekstit ja vaikuttaminen

AI5: Teksti ja konteksti

AI6: Nykykirjallisuus ja kertomukset

Valtakunnalliset syventävät kurssit

AI7: Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen

AI8: Kirjoittamistaitojen syventäminen

AI9: Lukutaitojen syventäminen

Koulukohtaiset syventävät kurssit:

AI10: Kirjoittajana vahvistuminen ennen ylioppilaskoetta (laajuus ½ kurssia)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija löytää vahvuutensa kirjoittajana ja pyrkii vahvistamaan osaamistaan erilaisilla kirjoittamisen osa-alueilla. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

IT1: Ilmaisutaidon kurssi (laajuus 1 kurssi)

Kurssilla kerätään valmiuksia itseilmaisuuksiin mm. pantomiimin, improvisaation ja erilaisten ääni-, aisti- ja luottamusharjoitusten avulla. Kurssiin voidaan liittää pienehkö draamaproduktio, mutta ei välttämättä. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

ENGLANTI

Englanti on maailmanlaajuinen kanssakäymisen yleiskieli - lingua franca. Se on tärkeä myös työelämän, matkailun, viihteen ja vapaa-ajan kielenä. Jatko-opinnoissa englannin kielen osaaminen on aivan välttämätöntä. Lukion englannin kielen opiskelun tavoitteena on syventää englannin kielen ymmärtämisen, kirjoittamisen ja puhumisen taitoja. Opintojen loppuvaiheessa oppilaalta edellytetään vaativankin tekstin ymmärtämistä sekä kykyä tuottaa englantia jokapäiväisen elämän tarpeita vastaavasti.

Opiskelijan omatoimisuus ja itsenäinen työskentely ovat tärkeitä lukio-opiskelussa. Arviointi perustuu kirjalliseen kurssikokeeseen ja muihin arviointiin vaikuttaviksi ilmoitettuihin kirjallisiin suorituksiin, läsnäoloon ja tuntiaktiivisuuteen, jatkuvaan näyttöön työskentelyssä sekä valmiuteen käyttää kieltä.

A-englannin opiskeluun kuuluu kahdeksan kurssia: kuusi pakollista ja kaksi syventävää. Lisäksi on englannin valmennuskurssi. Itsenäinen suoritus on mahdollinen vain erityistilanteessa.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

ENA1: Englannin kieli ja maailmani

ENA2: Ihminen verkostoissa

ENA3: Kulttuurin ilmiöitä

ENA4: Yhteiskunta ja ympäröivä maailma.

ENA5: Tiede ja tulevaisuus

ENA6: Opiskelu, työ ja toimeentulo

Valtakunnalliset syventävät kurssit

ENA7: Kestävä elämäntapa

ENA8: Viesti ja vaikutus puhuen

Koulukohtaiset syventävät kurssit

ENA9: Englannin abikurssi (laajuus ½ kurssia)

Kurssi valmentaa opiskelijaa englannin ylioppilaskokeeseen. Harjoitellaan kielen rakenteita, kirjallista tuottamista sekä tekstin- ja kuullunymmärtämistä.

Abikurssi suoritetaan pääsääntöisesti pakollisten kurssien jälkeen. Abikurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Merikarvian lukiossa englannin kielen opiskelu tukee luontevasti lukiomme painopistealuetta, kansainvälisyyttä. Pyrkimyksenä on, että opiskelija kehittyy ja rohkaistuu entisestään kielitaitonsa hyödyntäjänä kansainvälisen kommunikaation konteksteissa.

ENA10: Englannin valmennuskurssi (laajuus 1 kurssi)

Kurssi vahvistaa opiskelijan valmiuksia englannin kielen opiskeluun lukiossa. Kerrataan perusopetuksen keskeisimpiä englannin sisältöjä. Lisäksi käsitellään englannin opiskelutekniikkaa lukiossa.

Valmennuskurssi suoritetaan lukio-opintojen alkaessa ennen kurssia ENA1.

Valmennuskurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

RUOTSI

Toinen kotimainen kieli, jolla on suuri merkitys työelämässä. Myös maamme historian ja kulttuurin ymmärtämisessä ruotsi on tärkeä. Pohjoismaisen kanssakäymisen kieli. Suomi kuuluu Pohjolaan, jonne yhteytemme sekä henkilökohtaisella että virallisella tasolla ovat läheiset.

Ruotsin kielen opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- ymmärtää yleisluonteista normaalitempoista puhetta,
- pystyy selviytymään arkipäiväisissä keskustelutilanteissa,
- ymmärtää kirjoitettua yleiskielen tekstiä, tarvittaessa apuneuvoja käyttäen,
- hallitsee kielen keskeistä sanastoa, sanontoja ja perusrakenteita,
- pystyy tuottamaan lyhyen kertovan tai kuvailevan tekstin,
- hallitsee ruotsin kielelle ja sen kulttuurille ominaisia viestintätapoja sekä
- on omaksunut tietoja suomenruotsalaisista sekä Pohjoismaista, niiden kansoista ja kulttuureista

Pakolliset kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä, syventävien kurssien suoritusjärjestys on vapaa.

Keskipitkä oppimäärä

Opetuksen tavoitteet

Ruotsin kielen B1-oppimäärän opetuksen erityisenä tavoitteena on, että

- opiskelija osaa suhteuttaa omaa osaamistaan kehittyvän kielitaidon kuvausasteikon tasoon B1.1 ja arvioida omien taitojensa kehittymistä sekä kehittää taitojaan edelleen.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

Pakollisilla kursseilla 1–2 painotetaan opiskelutaitojen vankentamista, oman osaamisen kehittämistä yksin ja yhdessä muiden kanssa sekä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa toimimista. Kurssista 3 lähtien kiinnitetään enenevässä määrin huomiota eri tekstilajien edellyttämään kieleen. Kurseilla 4–5 painotetaan kieltä tiedonhankinnan, olennaisen tiedon tiivistämisen ja tiedon jakamisen välineenä.

Jokaiselle kurssille varataan tilaa käsitellä ajankohtaisia tai paikallisia asioita, joista voidaan sopia yhdessä. Oppiainerajat ylittävää tai aihekokonaisuuksia avaavaa opetusta voidaan toteuttaa kaikilla kursseilla. Kurseilla harjoitellaan monipuolisesti sekä suullista että kirjallista vuorovaikutusta, joskin painotukset voivat vaihdella kurseittain.

Pakolliset kurssit suoritetaan pääsääntöisesti numerojärjestyksessä ja ne arvioidaan numeroarvosanalla.

RUB11: Minun ruotsini

RUB12: Hyvinvointi ja ihmissuhteet

RUB13: Kulttuuri ja mediat

RUB14: Monenlaiset elinympäristömme

RUB15: Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi

Valtakunnalliset syventävät kurssit

RUB16: Viesti ja vaikuta puhuen

RUB17: Kestävä elämäntapa

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

RUB18: Ruotsin abikurssi (laajuus ½ kurssia)

Kurssi valmentaa opiskelijaa ruotsin ylioppilaskokeeseen. Kurssin aikana harjoitellaan kielen rakenteita, kirjallista tuottamista sekä tekstin- ja kuullunymmärtämistä. Abikurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

RUB19: Ruotsin valmennuskurssi (laajuus 1 kurssi)

Valmennuskurssi suoritetaan lukio-opintojen alussa ennen kurssia RUB11. Kurssi antaa valmiuksia opiskella ruotsin kieltä lukiossa. Kurssin aikana kerrataan perusopetuksen keskeisimpiä ruotsin kielen sisältöjä. Valmennuskurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Pitkä oppimäärä

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

RUA1: Ruotsinkielinen maailmani

RUA2: Ihminen verkostoissa

RUA3: Pohjoismaisia kulttuuri-ilmiöitä

RUA4: Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

RUA5: Tiede ja tulevaisuus

RUA6: Opiskelu, työ ja toimeentulo

Valtakunnalliset syventävät kurssit

RUA7: Kestävä elämäntapa

RUA8: Viesti ja vaikutus puhuen

Koulukohtainen syventävä kurssi

RUA9: Ruotsin valmennuskurssi (laajuus ½ kurssia)

Kurssi valmentaa opiskelijaa ruotsin ylioppilaskokeeseen. Kurssin aikana harjoitellaan kielen rakenteita, kirjallista tuottamista sekä tekstin- ja kuullunymmärtämistä. Abikurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Koulukohtainen soveltava kurssi

RUA10: Ruotsin valmennuskurssi (laajuus 1 kurssi)

Valmennuskurssi suoritetaan lukio-opintojen alussa ennen kurssia RUA1. Kurssi antaa valmiuksia opiskella ruotsin kieltä lukiossa. Kurssin aikana kerrataan ruotsin kielen perusopetuksen keskeisimpiä asioita. Valmennuskurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Vieraat kielet, B2-oppimäärä

SAKSA(B2-KIELI)

Opetuksen tavoitteet

Vieraan kielen B2-oppimäärän opetuksen erityisenä tavoitteena on, että opiskelija

- kokee kielellisen repertuaarinsa kasvattamisen mielekkääksi
- kehittyi kohdekielen käyttäjänä ja toimijana kulttuurisesti moninaisessa maailmassa niin kansallisissa, eurooppalaisissa kuin globaaleissa yhteisöissä
- osaa suhteuttaa omaa osaamistaan kehittyvän kielitaidon kuvausasteikon tasoon A2.2 (muut kielet) tai B1.1 (englanti) ja arvioida omien taitojensa kehittymistä sekä kehittää taitojaan edelleen.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Ensimmäisillä kursseilla painottuvat suulliset ja niihin luontevasti liittyvät pienet kirjalliset vuorovaikutustilanteet. Myös kuuntelemista harjoitellaan. Kirjallisen viestinnän osuus kasvaa vähitellen, mutta suullista viestintää harjoitellaan edelleen kaikilla kursseilla. Keskeistä on kehittää jokapäiväisen viestinnän perusvalmiuksia. Kursseille varataan tarpeen mukaan tilaa yhdessä sovittujen tai ajankohtaisten aiheiden

den käsittelyyn. Kaikilla kursseilla voidaan edistää monilukutaitoa käsittelemällä kirjallisuutta, elokuvia, musiikkia, teatteria, kuvataidetta tai mediaa. Kursseilla tutustutaan eri tekstilajeihin. Oppiainerajat ylittävää opetusta voidaan toteuttaa eri kursseilla. Rakenteita opetellaan, harjoitellaan ja kerrataan joustavasti sopivien aihepiirien yhteydessä. Hyvien ääntämistottumusten vakiinnuttamiseen kiinnitetään huomiota alusta pitäen.

SAB2 1: Elämän tärkeitä asioita

SAB2 2: Monenlaista elämää

SAB2 3: Hyvinvointi ja huolenpito

SAB2 4: Kulttuuri ja media

SAB2 5: Opiskelu, työ ja tulevaisuus

SAB2 6: Yhteinen maapallomme

SAB2 7: Kansainvälinen toiminta

SAB2 8: Viesti puhuen ja kirjoittaen

Koulukohtainen syventävä kurssi

SAB2 9: Kertauskurssi

Kertauskurssi on puolen kurssin mittainen. Sen aikana kerrataan keskeisiä rakenteita ja harjoitellaan kuullun- ja tekstinymmärtämistä sekä kirjoitelmien laadintaa.

Saksan kurssit on suoritettava numerojärjestyksessä.

Vieraat kielet, B3-oppimäärä

Opetuksen tavoitteet

Vieraan kielen B3-oppimäärän opetuksen erityisenä tavoitteena on, että opiskelija

- kokee kielellisen repertuaarinsa kasvattamisen mielekkääksi
- kehittyi kohdekielen käyttäjänä ja toimijana kulttuurisesti moninaisessa maailmassa niin kansallisissa, eurooppalaisissa kuin globaaleissa yhteisöissä
- osaa suhteuttaa omaa osaamistaan kehittyvän kielitaidon kuvausasteikon tasoon A2.1 (muut kielet) tai B1.1/A2.2 (englanti) ja arvioida omien taitojensa kehittymistä sekä kehittää taitojaan edelleen.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Ensimmäisillä kursseilla painottuvat suulliset ja niihin luontevasti liittyvät pienet kirjalliset vuorovaikutustilanteet. Myös kuuntelemista harjoitellaan. Kirjallisen viestinnän osuus kasvaa vähitellen, mutta suullista viestintää harjoitellaan edelleen kaikilla kursseilla. Keskeistä on kehittää jokapäiväisen viestinnän perusvalmiuksia. Kursseille varataan tarpeen mukaan tilaa yhdessä sovittujen tai ajankohtaisten aiheiden käsittelyyn. Kaikilla kursseilla voidaan edistää monilukutaitoa käsittelemällä kirjallisuutta, elokuvia, musiikkia, teatteria, kuvataidetta tai mediaa. Kursseilla tutustutaan eri tekstilajeihin. Oppiainerajat ylittävää opetusta voidaan toteuttaa eri kursseilla. Rakenteita opetellaan, harjoitellaan ja kerrataan joustavasti sopivien aihepiirien yhteydessä. Hyvien ääntämistottumusten vakiinnuttamiseen kiinnitetään huomiota alusta pitäen.

1: Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

2: Matkalla maailmassa

3: Elämän tärkeitä asioita

4: Monenlaista elämää

5: Hyvinvointi ja huolenpito

6: Kulttuuri ja mediat

7: Opiskelu, työ ja tulevaisuus

8: Yhteinen maapallomme

B3 oppimäärän kieliä voi Merikarvian lukiossa opiskella netin kautta samanaikaisesti lähilukioiden mm. Kankaanpään, Pomarkun, Säkylän ym.lukioista. Yhteisesti sovittujen työjärjestyspalkkien avulla tämä on mutkatonta ja helppoa. Opetusta antaa yleensä se lukio, jossa on siihen sopiva opettaja. Meidän lukiossamme on tarjolla ranskaa, espanjaa, venäjää ja japania. Lukioyhteistyö mahdollistaa yhdellekin opiskelijalle mahdollisuuden opiskella vähemmän valittuja kieliä.

RANSKA JA MUUT B3-KIELET

Ranskaa puhutaan useissa Euroopan maissa. EU:n myötä sen taito on tullut yhä tärkeämmäksi Suomelle ja suomalaisille. Ranska on englannin ohella myös monien kansainvälisten järjestöjen (YK, NATO) virallinen kieli. Ranska on perinteisesti myös diplomatian, gastronomian ja muodin kieli, jota puhuvia maita on joka puolella maapalloa. Ranskankielen taito avaa ovet mielenkiintoiseen kulttuuriin ja samalla myös rikkaaseen ja monipuoliseen kulttuuriperintöön.

Ranskankielen opiskelussa suullisella kielitaidolla ja kuuntelun harjoittelemisella on tärkeä osuus erityisesti alussa. Opintojen jatkuessa painotetaan myös kirjallista tekstin ymmärtämistä ja tuottamista.

Ranska on lukiossamme alkava, B3-kieli. Se opiskellaan Connect Pron avulla Kankaanpäästä.

RAB31, RAB32, RAB33, RAB34, RAB35, RAB36, RAB37, RAB38

ESPANJA: EAB31, EAB32

ITALIA: TC1

VENÄJÄ: VD1, VD2, VD3, VD4, VD5, VD6, VD7, VD8, VD9

Euroopan ulkopuolisten kielten B3-oppimäärän opetuksen erityisenä tavoitteena on, että opiskelija

- kokee kielellisen repertuaarinsa kasvattamisen mielekkääksi
- kehittyä kohdekielen käyttäjänä ja toimijana kulttuurisesti moninaisessa maailmassa
- löytää kiinnostavia kohdekielisiä ympäristöjä
- osaa ottaa viestinnässään huomioon keskeisiä kulttuurisia konventioita
- muodostaa käsityksen kohdekielen eurooppalaisista kielistä poikkeavista erityispiirteistä sekä kehittyä kohdekielen kirjoitusmerkistön hallinnassa
- saa suhteuttaa omaa osaamistaan kehittyvän kielitaidon kuvausasteikon tasoon A2.1 vuorovaikutuksen, puhutun tekstin ymmärtämisen ja tuottamisen taidoissa sekä A1.3 kirjoitetun tekstin ymmärtämisen ja tuottamisen taidoissa ja arvioida omien taitojensa kehittymistä sekä kehittää taitojaan edelleen.

JAPANI: JA1, JA2, JA3

Kieltä opiskellaan lähiopiskeluna ja kielessä on numeroarviointi.

USKONTO (ev. lut.)

Uskonnonopetuksen tavoitteena on opiskelijan kasvattaminen niin, että hän ymmärtää uskonnon merkityksen ja vaikutuksen niin yksityisen ihmisen kuin yhteisönkin elämässä, yhteiskuntaa ja kulttuuria unohtamatta. Uskonnonopetus pyrkii edesauttamaan opiskelijan kykyä rakentaa, jäsentää ja arvioida omaa maailmankatsomustaan ja kulttuuri-identiteettiään. Uskonnonopetuksessa kunnioitetaan eri tavoin ajattelevia ja uskovia ihmisiä: muihin uskontoihin ja ideologioihin tutustutaan niiden omista lähtökohdista. Opetuksen tärkeänä tavoitteena on, että opiskelijan toimintataidot monikulttuurisessa yhteiskunnassa ja maailmassa kasvavat. Uskonnon kurseilla opiskellaan käsitteitä, tietoa ja taitoa, joiden avulla opiskelija osaa pohtia ja analysoida erilaisia uskontoihin liittyviä kysymyksiä.

Arviointi: Uskonnon opetuksessa arviointi kohdistuu katsomuksellisten ajattelutaitojen hallintaan, joka tarkoittaa kykyä yhdistellä, eritellä ja arvioida uskontoja, uskonnon ja kulttuurin sekä uskonnon ja yhteiskunnan vuorovaikutusta. Kirjallisten tuotosten (kokeet, esseet, oppimispäiväkirjat jne.) lisäksi arviointiin vaikuttaa osallistuminen oppimistapahtumaan.

Kurssien suoritusjärjestys: Kurssi U1 on suoritettava ensin.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

UE1: Uskonto ilmiönä -kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä

UE2: Maailmanlaajuinen kristinuskko

Valtakunnalliset syventävät kurssit

UE3: Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä

UE4: Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa

UE5: Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa
UE6: Uskonnot ja media

Koulukohtainen soveltava kurssi

UE7: Uskonnon ainereaaliin valmistava kurssi (laajuus ½ kurssia)

Kurssilla kerrataan lyhyesti uskonnon pakollisten ja syventävien kurssien keskeisin sisältö ja harjoitellaan erinomaisen uskonnon vastauksen rakentamista. Kurssilla käsiteltävät materiaalit ja aiheisällöt muokataan kurssikohtaisesti osallistujien kannalta mahdollisimman tarkoituksenmukaiseksi.

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Oppiaineena elämäkatsomustieto on perustaltaan monitieteinen: se hyödyntää niin ihmis-, yhteiskunta- kuin kulttuuritieteitäkin. Elämäkatsomustiedon opetuksessa ihmisiä pidetään luonnollisina, tajunnallisina ja kulttuurisina toimijoina ja opetus rakentuu ihmiskäsitykselle, joka korostaa ihmisten mahdollisuutta elää vapaina ja keskenään tasavertaisina, aktiivisina ja tavoitteellisina. Oppiaine tukee opiskelijoiden elämäkatsomuksen ja identiteetin muotoutumista sekä heidän yhteisöllisten hyvän elämän ihanteidensa ja käytäntöjensä hahmottumista.

Elämäkatsomustieto kartuttaa pohdiskelevasti ja keskustellen opiskelijoiden kulttuurista ja katsomuksellista yleissivistystä, toiminnallista arviointikykyä ja tilannetajua, eettisiä valmiuksia ja suvaitsevaisuutta sekä keskustelun, kuuntelun ja itseilmaisun taitoja. Elämäkatsomustiedon opettaja ohjaa opiskelijoita elämäkatsomustiedon kurssien opiskelussa. Elämäkatsomustiedon kurssien itsenäinen suorittaminen on mahdollista. Tällöin suoritetaan kurssin opettajan kanssa sovittavat tehtävät, joiden avulla opiskelija kykenee omaksumaan kurssin opetussuunnitelman mukaisen sisällön. Opettaja ohjaa tarvittaessa tehtävien suorittamisessa ja antaa palautetta.

Kurssien suoritusjärjestys: Kurssien suoritusjärjestys on periaatteessa vapaa. Ensimmäinen kurssi kuitenkin suositellaan suoritettavaksi mahdollisimman varhain.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

ET1: Hyvä elämä
ET2: Maailmankuva

Valtakunnalliset syventävät kurssit

ET3: Yksilö ja yhteisö
ET4: Kulttuurit katsomuksen muovaajina
ET5: Katsomusten maailma
ET6: Teknologia, maailmankatsomus ja ihmiskunnan tulevaisuus

Koulukohtainen soveltava kurssi

ET7: Elämäkatsomustiedon ainereaaliin valmistava kurssi (laajuus ½ kurssia)

Kurssilla kerrataan lyhyesti elämäkatsomustiedon pakollisten ja syventävien kurssien keskeisin sisältö ja harjoitellaan erinomaisen elämäkatsomustiedon esseen kirjoittamista. Kurssilla käsiteltävät materiaalit ja aiheisällöt muokataan kurssikohtaisesti osallistujien kannalta mahdollisimman tarkoituksenmukaiseksi. Kertauskurssi voidaan järjestää yhteistyössä myös muiden oppiaineiden tai oppilaitosten kanssa.

FILOSOFIA

Filosofian opiskelun tavoitteena lukiossa on tukea opiskelijoiden yksilöllistä kehitystä ja edistää yleisiä oppimisen ja ajattelun valmiuksia. Filosofian käytännön merkitys perustuu siihen, että opiskelija oppii jäsentämään käsitteellisesti arvoja, normeja ja merkityksiä koskevia kysymyksiä. Filosofian opiskelu auttaa näkemään, mitä merkitystä erilaisilla tiedoilla ja taidoilla on yksilölle ja yhteiskunnalle. Filosofia auttaa näkemään, miten eri tieteenalojen ja ajatteluperinteiden käsitykset todellisuudesta, arvoista ja normeista voivat muodostaa keskenään johdonmukaisia kokonaisuuksia tai olla keskenään ristiriidassa. Lisäksi filosofia kehittää arvostelukykyä. Kun opiskelijat paneutuvat filosofian peruskysymyksiin, joihin ei ole yksinkertaisia ratkaisuja, he oppivat muodostamaan ja perustelemaan omia näkemyksiään sekä samalla kunnioittamaan toisenlaisia perusteltuja näkemyksiä. Mutkikkaiden kysymysten pohdiskelu

ryhmässä kasvattaa opiskelijoissa kykyä luottaa omiin yksilöllisiin mahdollisuuksiinsa selvittää vaikeita ongelmia. Filosofian opiskelu tukee oppilaiden kasvua aktiivisiksi, vastuullisiksi ja suvaitsevaisiksi kansalaisiksi.

Arviointi: Filosofiansa arvioidaan käsitteiden ja teorioiden omaksumista ja kykyä ilmaista omaa filosofista ajattelua. Kirjallisten tuotosten (kokeet, esseet, oppimispäiväkirjat jne.) lisäksi arviointiin vaikuttaa osallistuminen oppimistapahtumaan.

Kurssien suoritusjärjestys: Pakollinen kurssi (F11) on suoritettava ensin.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

F11: Johdatus filosofiseen ajatteluun

F12: Etiikka

Valtakunnalliset syventävät kurssit

F13: Yhteiskuntafilosofia

F14: Tieto, tiede ja todellisuus

Koulukohtainen soveltava kurssi

F15: Filosofian ainereaaliiin valmistava kurssi (laajuus ½ kurssia)

Kurssilla kerrataan lyhyesti filosofian pakollisten ja syventävien kurssien keskeisin sisältö ja harjoitellaan erinomaisen filosofian vastauksen rakentamista. Kurssilla käsiteltävät materiaalit ja aiheisällöt muokataan kurssikohtaisesti osallistujien kannalta mahdollisimman tarkoituksenmukaiseksi.

PSYKOLOGIA

Psykologia antaa opiskelijalle valmiuksia havainnoida ja ymmärtää monipuolisesti ihmistä ja hänen toimintaansa vaikuttavia tekijöitä. Psykologisen tiedon ja käsitteiden avulla opiskelija voi omakohtaisesti tunnistaa, tiedostaa ja käsitellä psyykkisiä ilmiöitä. Psykologian tiedot ja taidot tukevat itsetuntemusta, itsensä kehittämistä ja psyykkisen hyvinvoinnin ylläpitämistä. Psykologian yhtäältä empiirinen ja toisaalta pohdiskeleva ote luovat opiskelijalle mahdollisuuden kehittää omaa kriittistä ajatteluaan. Opetuksessa luodaan edellytykset psykologisen tiedon ymmärtämiseen ja omakohtaiseen soveltamiseen. Opiskelijaa autetaan oivaltamaan psykologisen tiedon yhteys sosiaaliin, kulttuuriin ja ajankohtaisiin kysymyksiin sekä ymmärtämään psyykkisten, biologisten ja sosiaalisten tekijöiden välistä vuorovaikutusta ja vastavuoroista riippuvuutta.

Arviointi: Arvioinnissa painotetaan tiedon muokkaamista ja kokonaisuuksien hallintaa, asioiden ymmärtämistä ja kykyä soveltaa opittua tietoa. Kurssisuorituksen arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan menestys kirjallisessa kokeessa ja aktiivisuus tuntityöskentelyssä, johon voi kuulua esimerkiksi suullisesti pidettäviä esitelmiä tai muuta, osin itsenäistäkin, työskentelyä yksin tai ryhmässä.

Kurssien suoritusjärjestys: Pakollinen kurssi (PS1) on suoritettava ensin.

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

PS1: Psyykkinen toiminta ja oppiminen

Valtakunnalliset syventävät kurssit

PS2: Kehittyvä ihminen

PS3: Tietoa käsittelevä ihminen

PS4: Tunteet, psyykkinen hyvinvointi ja mielenterveys

PS5: Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen

Koulukohtainen soveltava kurssi

PS6: Psykologian ainereaaliiin valmistava kurssi (laajuus ½ kurssia)

Kurssilla kerrataan lyhyesti psykologian pakollisten ja syventävien kurssien keskeisin sisältö ja harjoitellaan erinomaisen psykologian vastauksen rakentamista. Kurssilla käsiteltävät materiaalit ja aihesisällöt muokataan kurssikohtaisesti osallistujien kannalta mahdollisimman tarkoituksenmukaiseksi.

HISTORIA

Lukion historian opetus luo opiskelijalle edellytyksiä ymmärtää eri aikakausien luonnetta, erilaisia kulttuureja, oman aikansa ongelmia ja muutosprosesseja sekä auttaa häntä hahmottamaan kansainvälistä maailmaa. Historia on yksilöllistä, kansallista ja eurooppalaista identiteettiä luova oppiaine. Historia on ainereaalien yo-kokeessa kirjoitettava aine.

Kurssien suoritusjärjestys on vapaa. Suositellaan HI 1 ennen muita kursseja. Kurssin osan tai koko kurssin suorittaminen itsenäisesti edellyttää sopimista opettajan kanssa etukäteen.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

HI1: Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa

HI2: Kansainväliset suhteet

HI3: Itsenäisen Suomen historia

Valtakunnalliset syventävät kurssit

HI4: Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys

HI5: Ruotsin itämaasta Suomeksi

HI6: Maailman kulttuurit kohtaavat

Koulukohtainen syventävä kurssi

HI7: Historian ainereaalien valmistava kurssi (kurssin laajuus ½ kurssia)

Kurssilla kerrataan historian pakollisten ja syventävien kurssien keskeisin sisältö sekä harjoitellaan esseevastaustekniikkaa historian ainereaalien varten. Kurssin sisältämät aihekokonaisuudet ja painotukset räätälöidään osallistujien tarpeiden mukaisesti.

YHTEISKUNTAOPPI

Yhteiskuntaopin opetus syventää opiskelijoiden käsitystä ympäröivästä yhteiskunnasta. Yhteiskunnan rakennetta ja keskeisiä ilmiöitä, kuten valtaa, vaikuttamista, taloutta ja oikeutta tarkastellaan suomalaisen yhteiskunnan, Euroopan ja maailman näkökulmasta. Yhteiskuntaoppi rakentuu eri yhteiskuntatieteiden ja oikeustieteiden sisällöistä. Se luo opiskelijoille edellytyksiä aktiiviseen ja kriittiseen ajankohtaisten ilmiöiden tutkimiseen ja yhteiskunnalliseen toimintaan sekä antaa valmiuksia jatko-opiskeluja varten. Yhteiskuntaopista annetaan oma arvosanansa ja se on ainereaalien yo-kokeessa kirjoitettava aine.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

YH1: Suomalainen yhteiskunta

YH2: Taloustieto

YH3: Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma

Valtakunnallinen syventävä kurssi

YH4: Kansalaisen lakitieto

Koulukohtainen syventävä kurssi (kurssin laajuus ½ kurssia)

YH5: Yhteiskuntaopin ainereaalien valmistava kurssi

Kurssilla kerrataan yhteiskuntaopin pakollisten ja syventävien kurssien keskeisin sisältö sekä harjoitellaan esseevastaustekniikkaa yhteiskuntaopin ainereaalien varten. Kurssin sisältämät aihekokonaisuudet ja painotukset räätälöidään osallistujien tarpeiden mukaisesti. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

MATEMATIIKKA

Nykyaikaisen yhteiskunnan aktiivisena kansalaisena toimiminen edellyttää valmiutta ymmärtää, hyödyntää ja tuottaa matemaattisesti esitettyä tietoa. Matematiikan opetuksessa tutustutaan matemaattisen ajattelun malleihin sekä matematiikan perusideoihin ja rakenteisiin, opitaan käyttämään puhuttua ja kirjoitettua matematiikan kieltä sekä kehitetään laskemisen ja ongelmien ratkaisemisen taitoja.

Arviointi

Arvioinnissa kiinnitetään huomiota opiskelijan kykyyn esittää loogisia, täsmällisiä ja perusteltuja ratkaisuja. Arviointi toteutetaan siten, että ohjataan opiskelijaa kehittymään näissä taidoissa ja samalla tuetaan opiskelijaa matemaattisten käsitteiden muodostamisprosessissa. Osaamisen arvioinnissa kiinnitetään huomio laskutaitoon, menetelmien valintaan ja päätelmien täsmälliseen ja johdonmukaiseen perustelemiseen. Matematiikan pakolliset, syventävät ja soveltavat kurssit arvostellaan numeroin. Numeroarvioinnin perusteina ovat kurssikoe ja mahdolliset muut kirjalliset näytöt, tuntityöskentely ja koitehtävien suorittaminen. Lisäksi opiskelijan käsitteellisten ja menetelmällisten tietojen ja taitojen kehittymistä seurataan jatkuvasti.

Oppimäärän vaihtaminen

Opiskelijalla on oikeus siirtyä pitkästä matematiikasta lyhyelle lukio-opiskelun aikana. Vaihdettaessa matematiikan oppimäärää pitkästä lyhyeen oppilas voi korvata lyhyen matematiikan kursseja suorittamallaan vastaavilla pitkän matematiikan kursseilla seuraavasti:

MAA2 → MAB2

MAA3 → MAB3

MAA6 → MAB7

MAA8 → MAB4

MAA10 → MAB5

Vaihdettaessa matematiikan oppimäärää pitkästä lyhyeen suoritettujen pitkän matematiikan kurssien arvosanat siirtyvät suoraan vastaavien lyhyen matematiikan kurssien arvosanoiksi. Opiskelija voi halutessaan yhden kerran yrittää korottaa kurssin arvosanaa osallistumalla korvatus lyhyen matematiikan kurssin kokeeseen uusintakuulustelupäivänä. Päätötodistukseen tuleva lyhyen matematiikan arvosana määräytyy lyhyen matematiikan kurssien arvosanojen keskiarvona. Ylimääräiset suoritettut pitkän matematiikan kurssit kirjataan lyhyen matematiikan soveltaviksi kursseiksi

Matematiikan yhteinen opintokokonaisuus

Matematiikan yhteisen opintokokonaisuuden tehtävänä on herättää opiskelijan kiinnostus matematiikkaa kohtaan muun muassa tutustuttamalla hänet matematiikan moninaiseen merkitykseen ihmiselle ja yhteiskunnalle sekä sen ainutlaatuisen ja kiehtovaan olemukseen tieteenalana. Tässä opintokokonaisuudessa opiskelijalla on tilaisuus vahvistaa pohjaa matematiikan opinnoilleen ja nähdä matematiikka hyödyllisenä ja käyttökelpoisena selitettäessä ja hallittaessa muun muassa yhteiskunnan, talouden ja luonnon tapahtumia ja tilanteita.

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

MAY1: Luvut ja lukujonot

Matematiikan pitkä oppimäärä

Matematiikan pitkän oppimäärän opetuksen tehtävänä on antaa opiskelijalle ammatillisten ja korkeakouluopintojen edellyttämät matemaattiset valmiudet sekä matemaattinen yleissivistys. Pitkän matematiikan opinnoissa opiskelijalla on tilaisuus omaksua matemaattisia käsitteitä ja menetelmiä sekä oppia ymmärtämään matemaattisen tiedon luonnetta. Opetus pyrkii myös antamaan opiskelijalle selkeän käsityksen matematiikan merkityksestä yhteiskunnan kehityksessä sekä sen soveltamismahdollisuuksista arkielämässä, tieteessä ja tekniikassa.

Kurssit 11 ja 13 järjestetään vuorovuosina.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

MAA2: Polynomifunktiot ja -yhtälöt

MAA3: Geometria

MAA4: Vektorit
MAA5: Analyttinen geometria
MAA6: Derivaatta
MAA7: Trigonometriset funktiot
MAA8: Juuri- ja logaritmfunktiot
MAA9: Integraalilaskenta
MAA10: Todennäköisyys ja tilastot

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MAA11: Lukuteoria ja todistaminen
MAA12: Algoritmit matematiikassa
MAA13: Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi

Koulukohtainen soveltava kurssi

MAA14: Lukiomatematiikan kokonaiskuva

Tavoitteet ja sisällöt

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- saa laajan kokonaiskuvan opiskelemistaan pitkän matematiikan kursseista
- harjaantuu soveltamaan matematiikan tietojaan ja taitojaan tarkoituksenmukaisesti ja löytämään ratkaisuja käyttäen osaamistaan kokonaisvaltaisesti matematiikan eri osa-alueilta
- saa hyvät valmiudet pitkän matematiikan ylioppilaskokeeseen ja jatko-opintoihin ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa
- kurssin loppuvaiheessa opiskelija osallistuu opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttamista mittaavaan ja samalla pitkän matematiikan ylioppilaskirjoitukseen valmistavaan preliminäärikokeeseen

Kurssista saa numeroarvosanan.

Matematiikan lyhyt oppimäärä

Matematiikan lyhyen oppimäärän opetuksen tehtävänä on tarjota valmiuksia hankkia, käsitellä ja ymmärtää matemaattista tietoa ja käyttää matematiikkaa elämän eri tilanteissa ja jatko-opinnoissa. Opetus pyrkii myös antamaan opiskelijalle selkeän käsityksen matematiikan merkityksestä yhteiskunnan kehityksessä sekä sen soveltamismahdollisuuksista arkielämässä ja monissa eri tieteissä.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

MAB2: Lausekkeet ja yhtälöt
MAB3: Geometria
MAB4: Matemaattisia malleja
MAB5: Tilastot ja todennäköisyys
MAB6: Talousmatematiikka

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MAB7: Matemaattinen analyysi
MAB8: Tilastot ja todennäköisyys II

Koulukohtainen soveltava kurssi

MAB9: Lyhyen matematiikan kokonaiskuva

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- vahvistaa ja monipuolistaa matematiikan osaamistaan
- valmentaa opiskelijaa lyhyen matematiikan yo-kokeeseen

Keskeiset sisällöt

- lausekkeiden, yhtälöiden ja epäyhtälöiden kertaus
- funktioiden kertaus ja käyttö mallinnuksessa
- geometrian kertaus
- talousmatematiikan keskeiset käsitteet
- tilastojen ja kuvaajien tulkinta

Kurssin loppuvaiheessa opiskelija osallistuu opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttamista mittaavaan ja samalla lyhyen matematiikan ylioppilaskirjoituksiin valmentavaan preliminäärikokeeseen. Kurssista saa numeroarvosanan.

BIOLOGIA

Biologian opetuksen tehtävänä on tukea opiskelijan luonnontieteellisen ajattelun kehittymistä. Opetus lisää ymmärrystä biologian merkityksestä osana luonnontieteellisen maailmankuvan rakentumista. Biologian opetuksen tarkoituksena on lisäksi herättää kiinnostusta bio- ja ympäristötieteisiin. Biologian opetus auttaa opiskelijaa ymmärtämään biotieteiden tarjoamia mahdollisuuksia edistää ihmiskunnan, muun eliökunnan ja elinympäristöjen hyvinvointia. Biologian opetuksessa opiskelijalle välittyy kuva kestävän elämäntavan välttämättömyydestä ja luonnonvaroja säästävän kiertotalouden merkityksestä.

Biologian opetus auttaa opiskelijaa ymmärtämään elollisen luonnon rakennetta, toimintaa ja vuorovaikutussuhteita molekyyli- ja solutasolta biosfääriin. Opetuksen tuella opiskelija myös ymmärtää evoluution merkityksen eliökunnan kehittämisessä.

Biologian opetuksessa opiskelijalle välittyy kuva siitä, että biotieteet ovat nopeasti kehittyviä tiedonaloja, joiden sovelluksia, kuten geeniteknologiaa, hyödynnetään monin tavoin maataloudessa, teollisuudessa ja lääketieteessä. Opetus myös ohjaa opiskelijaa ymmärtämään, miten biologista tietoa voidaan hyödyntää arkielämässä, jatko-opinnoissa ja työelämässä.

Biologian opetukselle on ominaista havainnointiin ja kokeellisuuteen perustuva tiedonhankinta, tutkimusellisuus sekä aktivoivat ja vuorovaikutteiset työ- ja toimintatavat. Biologian opetuksessa tehdään laborointeja ja työskennellään myös digitaalisissa ja koulun ulkopuolisissa opiskeluympäristöissä. Opetuksessa tehdään yhteistyötä erityisesti terveystiedon, mutta myös muiden oppiaineiden kanssa.

Opetuksen tavoitteet

Biologian opetuksen tavoitteena on, että opiskelija

- kiinnostuu biologisesta tiedosta ja motivoituu biologiaa koskevien uutisten seuraamiseen
- saa ohjausta omien tavoitteiden asettamisessa sekä tukea ja kannustusta oppimisprosessin eri vaiheissa
- ymmärtää, mikä on biologialle tieteenalana ominaista, tuntee biologisia rakenteita ja prosesseja, perinnöllisyyttä sekä ymmärtää evoluution merkityksen
- perehtyy biologisen tiedonhankinnan ja tutkimuksen menetelmiin
- osaa asettaa kysymyksiä ja tutkimusongelmia tarkasteltavista ilmiöistä
- suunnittelee ja toteuttaa kokeellisia tutkimuksia itsenäisesti tai yhteistyössä muiden kanssa
- osaa hankkia, käsitellä, analysoida ja tulkita tutkimusaineistoa sekä arvioida ja esittää tutkimustuloksia
- osaa työskennellä digitaalisissa opiskeluympäristöissä, laboratorioissa ja maastossa
- arvioi kriittisesti median kautta välittyvää biologista tietoa
- käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa monipuolisesti biologian opiskelun tukena
- perehtyy biologian soveltamiseen eri aloilla
- osaa soveltaa ja käyttää biologisia tietoja ja taitoja arkielämässä
- arvostaa eliökunnan monimuotoisuutta, tiedostaa kestävän kehityksen välttämättömyyden ja ymmärtää oman vastuunsa ekosysteemien tulevaisuudesta.

Arviointi

Biologiassa arvioidaan opetuksen tavoitteiden saavuttamista kurssikohtaisia tavoitteita ja sisältöjä painottaen. Arviointi ohjaa opiskelijaa tulemaan tietoisiksi omista työskentelytavoistaan ja kehittämään omaa osaamistaan. Arvioinnissa keskeisiä kohteita ovat opiskelijan tiedot, kuten biologian peruskäsitteiden hallinta, ja taidot, kuten ajattelu-, argumentointi- ja tutkimustaidot. Arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan kyky ymmärtää, soveltaa, analysoida, yhdistellä, arvioida, havainnollistaa ja esittää biologista tietoa erilaisissa tilanteissa. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota luonnontieteellisten lainalaisuuksien

sien sekä syy- ja seuraussuhteiden ymmärtämiseen, vuorovaikutussuhteiden merkityksen oivaltamiseen sekä kokonaisuuksien hahmottamiseen. Arvioinnissa otetaan huomioon myös opiskelijan kyky arvioida tietoa kriittisesti.

Biologian tietoja ja taitoja opiskelija voi osoittaa paitsi kirjallisissa arvioinneissa myös suullisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa, kokeellisessa työskentelyssä sekä laatimalla yksin tai yhteisöllisesti biologisen tutkielman tai projektituotoksen, kuten videon, pelin, vastamainoksen tai verkkosivut.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

BI1: Elämä ja evoluutio

BI2: Ekologia ja ympäristö

Valtakunnalliset syventävät kurssit

BI3: Solu ja perinnöllisyys

BI4: Ihmisen biologia

BI5: Bioteknologia

Koulukohtainen syventävä kurssi (laajuus ½ kurssia)

BI6: Biologian kertauskurssi

Biologian 6. kurssilla kerrataan aiemmillä kursseilla opittua tietoa ja valmistaudutaan tulevaan yo-kokeeseen.

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- saa laajan kokonaiskuvan lukiossa opiskelemistaan biologian kursseista
- ymmärtää biologisia syy-seuraussuhteita ja harjaantuu tarkastelemaan biologisia ilmiöitä evoluutiivisesta näkökulmasta
- valmistautuu biologian yo-kokeeseen

Keskeiset sisällöt

- biologian kurssien kertaaminen
- vinkkejä biologian yo-kokeeseen valmistautumiseen, vastaamiseen ja hyvän vastauksen laatimiseen

MAANTIETED

Maantieteen opetuksen tehtävänä on kehittää opiskelijan maantieteellistä maailmankuvaa ja antaa hänelle valmiuksia ymmärtää maailmanlaajuisia, alueellisia ja paikallisia ilmiöitä ja ongelmia sekä niiden ratkaisumahdollisuuksia. Maantieteen opetus ohjaa opiskelijaa havaitsemaan muuttuvaan maailmaan vaikuttavia tekijöitä, muodostamaan perusteltuja näkemyksiä, ottamaan kantaa omassa ympäristössä, lähialueilla ja koko maailmassa tapahtuviin muutoksiin sekä toimimaan aktiivisesti luonnon ja ihmisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Opetus harjaannuttaa opiskelijan osallistumis- ja vaikuttamistaitoja sekä tukee opiskelijaa kestävän tulevaisuuden rakentamisessa.

Maantieteen opetus ohjaa opiskelijaa tiedostamaan luonnon ja ihmistoiminnan vuorovaikutussuhteita sekä tarkastelemaan maailmaa muuttavana ja kulttuurisesti monimuotoisena elinympäristönä. Maantieteen opetuksessa integroituvat luonnontieteelliset ja yhteiskuntatieteelliset aiheet. Opetus antaa opiskelijalle valmiuksia ympäristö- ja ihmisoikeuskysymysten tarkasteluun sekä tukee opiskelijan kasvua ekososiaalisesti sivistyneeksi kansalaiseksi.

Nuorten elämämaailma sekä opiskelijan arkiset kokemukset ja havainnot ovat maantieteen opetuksen lähtökohta. Tutkiva lähestymistapa auttaa opiskelijaa syventämään maantieteellistä ajattelua sekä ymmärtämään arkiympäristössä, paikallisella, alueellisella ja globaalilla tasolla tapahtuvia muutoksia. Geomedian monipuolinen käyttö tukee opiskelijaa maantieteellisen tiedon hankinnassa, analysoinnissa, tulkinna ja visuaalisessa esittämisessä. Geomedialla tarkoitetaan karttojen, paikkatiedon, diagrammien, kuvien, videoiden, kirjallisten lähteiden, median, suullisten esitysten sekä muiden maantieteellisten tiedonhankinta- ja esitystapojen monipuolista käyttöä. Ajankohtaisten uutisten käsittely opetuksessa kehit-

tää opiskelijan maailmankuvan rakentumista ja kriittistä ajattelua sekä auttaa häntä ymmärtämään lähiympäristössä ja muualla maailmassa tapahtuvia muutoksia. Opetuksessa hyödynnetään myös koulun ulkopuolisia opiskeluympäristöjä sekä verkkoympäristöjä.

Opetuksen tavoitteet

Maantieteen opetuksen tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää, mikä on ominaista maantieteelle tieteenalana
- kehittää maantieteellistä ajattelutaitoaan sekä hahmottaa maailmaa ja sen monimuotoisuutta
- ymmärtää, tulkitsee, soveltaa ja arvioi maantieteellistä tietoa sekä hyödyntää monipuolisesti geomedialla tiedon hankinnassa, analysoinnissa ja esittämisessä
- osaa havainnoida arkiympäristöjä sekä kuvata luonnon ja ihmistoiminnan alueellisia ilmiöitä, rakenteita ja vuorovaikutussuhteita
- osaa kriittisesti pohtia ajankohtaisia maailman tapahtumia ja niihin vaikuttavia tekijöitä
- osaa havainnoida ja arvioida luonnonympäristön ja rakennetun ympäristön tilaa, niissä tapahtuvia muutoksia sekä ihmisten hyvinvointia paikallisesti, alueellisesti ja maailmanlaajuisesti
- ymmärtää, mitä alueellinen kehittyneisyys merkitsee, ja osaa pohtia mahdollisia ratkaisuja eriarvoisuusongelmiin
- ymmärtää, mitä ihmisoikeudet tarkoittavat, ja arvostaa kulttuurien moninaisuutta
- tuntee aluesuunnittelun keinoja sekä osaa osallistua ja vaikuttaa oman lähiympäristönsä kehittämiseen
- kiinnostuu maantieteellisestä tiedosta ja motivoituu seuraamaan ajankohtaisia tapahtumia eri puolilla maailmaa
- osaa käyttää maantieteellisiä tietoja ja taitoja arkielämässä
- tietää, millaisissa ammateissa ja työtehtävissä maantieteellistä osaamista tarvitaan
- toimii paikallisiin, alueellisiin ja globaaleihin kysymyksiin kantaaottavana ja kestävästi kehitystä edistävänä aktiivisena maailmankansalaisena.

Arviointi

Maantieteessä arvioidaan opetuksen tavoitteiden saavuttamista kurssikohtaisia tavoitteita ja sisältöjä painottaen. Arviointi ohjaa opiskelijaa kehittämään omaa osaamistaan. Arvioinnissa keskeisiä kohteita ovat paitsi opiskelijan tiedot ja peruskäsitteiden hallinta myös maantieteellinen ajattelu- ja argumentointitaito sekä tiedonprosessointitaidot. Arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan kyky ymmärtää, soveltaa, analysoida, yhdistellä, arvioida, havainnollistaa ja esittää maantieteellistä tietoa erilaisissa tilanteissa. Keskeisiä arvioitavia taitoja maantieteessä ovat karttojen luku- ja tulkintataito, graafiset esittämistaidot sekä muut geomediataidot.

Maantieteen tietoja ja taitoja opiskelija voi osoittaa paitsi kirjallisissa arvioinneissa myös suullisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä laatimalla maantieteellisen tutkielman tai projektituotoksen, kuten videon, pelin, vastamainoksen tai verkkosivut, yksin tai yhdessä toisten kanssa. Arvioinnissa voidaan ottaa huomioon myös opiskelijan osoittamat tiedot ja taidot koulussa toteutetussa osallistumis- ja vaikuttamisprojektissa.

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

GE1: Maailma muutoksessa

Valtakunnalliset syventävät kurssit

GE2: Sininen planeetta

GE3: Yhteinen maailma

GE4: Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta

Koulukohtainen syventävä kurssi (laajuus ½kurssia)

GE5: Maantieteen kertauskurssi

Maantieteen 5.kurssilla kerrataan aiemmillä kursseilla opittua tietoa ja valmistaudutaan tulevaan yo-kokeeseen.

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- saa laajan kokonaiskuvan lukiossa opiskelemistaan maantieteen kursseista

- ymmärtää maantieteellisiä syy-seuraussuhteita ja kehittää maantieteellistä ajattelua
- valmistautuu maantieteen yo-kokeeseen

Keskeiset sisällöt

- maantieteen kurssien kertaaminen
- vinkkejä maantieteen yo-kokeeseen valmistautumiseen, vastaamiseen ja hyvän vastauksen laatimiseen

FYSIIKKA

Fysiikan opetus tukee opiskelijoiden luonnontieteellisen ajattelun sekä maailmankuvan kehittymistä osana monipuolista yleissivistystä. Opetus ohjaa opiskelijaa ymmärtämään fysiikan merkitystä jokapäiväisessä elämässä, ympäristössä, yhteiskunnassa ja teknologiassa. Opiskelijat kehittävät valmiuksiaan opiskella luonnontieteellisillä ja luonnontieteitä soveltavilla aloilla. Opetuksessa sovelletaan fysiikkaa monipuolisissa tilanteissa, mikä edistää myös opiskelijoiden koulutuksellista yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Opetus välittää kuvaa fysiikan merkityksestä kestäväen tulevaisuuden rakentamisessa: fysiikkaa tarvitaan uusien teknologisten ratkaisujen kehittämisessä sekä ympäristön ja ihmisten hyvinvoinnin turvaamisessa. Opetus ohjaa opiskelijoita ottamaan vastuuta omasta toiminnastaan sekä ympäristöstä.

Fysiikan opetuksen tuella opiskelijan käsitykset fysiikan käsitteistä rakentuvat, ja opiskelija ymmärtää niitä kvalitatiivisella ja kvantitatiivisella tasolla. Opiskelijoiden aikaisemmat kokemukset, uudet havainnot ja näkökulmat muokkautuvat opiskelijoiden ja opettajien vuorovaikutuksessa johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi kohti fysiikan teorioiden mukaista käsitystä ympäröivästä todellisuudesta. Opetus ohjaa luonnontieteille ominaiseen ajatteluun, tiedonhankintaan, tietojen käyttämiseen, ideointiin, vuorovaikutukseen sekä tiedon luotettavuuden ja merkityksen arviointiin. Tieto- ja viestintäteknologiaa käytetään muun muassa mallintamisen välineenä, tutkimusten tekemisessä ja tuotosten laatimisessa.

Fysiikan opetuksen lähtökohtana ovat ympäristöstä tehdyt havainnot. Kokeellisuus eri muodoissaan tukee käsitteiden omaksumista ja ymmärtämistä, tutkimisen taitojen oppimista ja luonnontieteiden luonteen hahmottamista. Opiskelijoiden oma kokeellinen työskentely kehittää työskentelyn ja yhteistyön taitoja, luovaa ja kriittistä ajattelua sekä innostaa opiskelijoita fysiikan opiskeluun. Opiskelun edetessä tutkimisen taidot kehittyvät sekä kokonaisvaltaisesti että kunkin kurssin keskeisten sisältöjen osalta. Kokeellisessa työskentelyssä toimitaan työturvallisuuslainsäädännön mukaisesti.

Opetuksen tavoitteet

Fysiikan opetuksen tavoitteena on, että opiskelija

- saa ohjausta fysiikan osaamisensa tunnistamisessa, omien tavoitteiden asettamisessa, oppimishaasteiden kohtaamisessa ja fysiikan opiskelustrategioiden soveltamisessa
- saa mahdollisuuksia perehtyä fysiikan soveltamiseen monipuolisissa tilanteissa, kuten luonnossa, elinkeinoelämässä, järjestöissä tai tiedeyhteisöissä
- osaa muodostaa kysymyksiä tarkasteltavista ilmiöistä ja kehittää kysymyksiä edelleen tutkimusten, ongelmanratkaisun tai muun toiminnan lähtökohdiksi
- osaa suunnitella ja toteuttaa kokeellisia tutkimuksia yhteistyössä muiden kanssa
- osaa käsitellä, tulkita ja esittää tutkimusten tuloksia sekä arvioida niitä ja koko tutkimusprosessia
- osaa muodostaa, tulkita ja arvioida erilaisia malleja sekä käyttää niitä ilmiöiden kuvaamiseen ja ennusteiden tekemiseen
- osaa käyttää monipuolisia tietolähteitä ja arvioida niitä kriittisesti fysiikan tietojensa avulla
- osaa ilmaista johtopäätöksiä ja näkökulmia fysiikalle ominaisilla tavoilla
- jäsentää käsitystään luonnon rakenteista ja ilmiöistä fysiikan käsitteiden ja periaatteiden avulla
- ymmärtää luonnontieteellisen tiedon luonnetta ja kehittymistä sekä tieteellisiä tapoja tuottaa tietoa
- osaa arvioida fysiikan ja teknologian merkitystä yksilön ja yhteiskunnan kannalta.

Arviointi

Arviointi kohdistuu fysiikan yleisten tavoitteiden saavuttamiseen kurssikohtaisia tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä painottaen. Oppimisprosessin aikana annettu arviointi ja palaute tukevat opiskelijaa kehittämään ja tiedostamaan fysiikan osaamistaan. Kurssin arvosanan antaminen perustuu monipuoliseen näyttöön ja opiskelijan käsitteellisten ja menetelmällisten tietojen ja taitojen havainnointiin. Fysiikan tietoja ja niiden soveltamista voidaan osoittaa eri tavoin, kuten selittämällä, graafisesti mallintamalla ja matemaattisia malleja käyttämällä. Erilaisten tuotosten lisäksi voidaan arvioida työskentelyn eri vaiheita, kuten kysymysten muodostamista, ongelmaratkaisuprosessin jäsenettyä kuvaamista ja tutkimisen tai

toja. Arvioinnissa otetaan huomioon kokeellisen työskentelyn taidot sekä tiedon hankinnan ja käsittelyn taidot.

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

FY1: Fysiikka luonnontieteenä

Valtakunnalliset syventävät kurssit

FY2: Lämpö

FY3: Sähkö

FY4: Voima ja liike

FY5: Jaksollinen liike ja aallot

FY6: Sähkömagnetismi

FY7: Aine ja säteily

Koulukohtainen soveltava kurssi

FY8: Fysiikan kokonaiskuva

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- saa laajan kokonaiskuvan lukiossa opiskelemistaan fysiikan kursseista ja osaa löytää ratkaisuja soveltamalla tietojaan fysiikan eri osa-alueilta.
- kertaa, syventää ja soveltaa aiemmilla fysiikan kursseilla opittuja tietoja ja taitoja
- valmistautuu fysiikan ainereaalikokeeseen ja saa hyvät valmiudet jatko-opintoihin mm. maattisluonnontieteellisillä, teknisillä tai lääketieteellisillä aloilla.
- kurssin lopulla opiskelija osallistuu opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttamista mittaavaan ja fysiikan ainereaalikokeeseen valmentavaan preliminäärikokeeseen. Kurssista saa numeroarvosanan.

KEMIA

Kemian opetus tukee opiskelijan luonnontieteellisen ajattelun ja nykyaikaisen maailmankuvan kehittymistä osana monipuolista yleissivistystä. Opetus ohjaa ymmärtämään kemian ja sen sovellusten merkitystä jokapäiväisessä elämässä, ympäristössä, yhteiskunnassa ja teknologiassa. Opiskelijat kehittävät valmiuksiaan opiskella luonnontieteellisillä ja luonnontieteitä soveltavilla aloilla. Opetuksessa sovelletaan kemiaa monipuolisissa tilanteissa, mikä edistää myös opiskelijoiden koulutuksellista yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Opetus välittää kuvaa kemian merkityksestä kestävästä tulevaisuuden rakentamisesta: kemiaa tarvitaan uusien ratkaisujen kehittämisessä sekä ympäristön ja ihmisten hyvinvoinnin turvaamisessa. Opetus ohjaa opiskelijoita ottamaan vastuuta omasta toiminnastaan sekä ympäristöstä.

Kemian opetus tukee opiskelijoiden käsitteiden rakentumista sekä ilmiöiden ymmärtämistä siten, että niiden makroskooppinen, mikroskooppinen ja symbolinen taso muodostavat loogisen kokonaisuuden. Opiskelijoiden aikaisemmista kokemuksista ja havainnoista edetään ilmiöiden kuvaamiseen ja selittämiseen sekä aineen rakenteen ja kemiallisten reaktioiden mallintamiseen kemian merkkielellä ja matemaattisesti. Opetus ohjaa luonnontieteille ominaiseen ajatteluun, tiedonhankintaan, tietojen käyttämiseen, ideointiin, vuorovaikutukseen sekä tiedon luotettavuuden ja merkityksen arviointiin. Tieto- ja viestintäteknologiaa käytetään muun muassa mallintamisen välineenä, tutkimusten tekemisessä ja tuotosten laatimisessa.

Kemian opetuksen lähtökohtana on elinympäristöön liittyvien aineiden ja ilmiöiden havainnointi ja tutkiminen. Kokeellisuus eri muodoissaan tukee käsitteiden omaksumista ja ymmärtämistä, tutkimisen taitojen oppimista ja luonnontieteiden luonteen hahmottamista. Opiskelijoiden oma kokeellinen työskentely kehittää työskentelyn ja yhteistyön taitoja, luovaa ja kriittistä ajattelua sekä innostaa opiskelijoita kemian opiskeluun. Opiskelun edetessä tutkimisen taidot kehittyvät sekä kokonaisvaltaisesti että kunkin kurssin keskeisten sisältöjen osalta. Kokeellisessa työskentelyssä toimitaan kemikaali-, jäte- ja työturvallisuuslainsäädännön mukaisesti.

Opetuksen tavoitteet

Kemian opetuksen tavoitteena on, että opiskelija

- saa ohjausta kemian osaamisensa tunnistamisessa, omien tavoitteiden asettamisessa, oppimishaasteiden kohtaamisessa ja kemian opiskelustrategioiden soveltamisessa
- saa mahdollisuuksia perehtyä kemian soveltamiseen monipuolisissa tilanteissa, kuten luonnossa, elinkeinoelämässä, järjestöissä tai tiedeyhteisöissä
- osaa muodostaa kysymyksiä tarkasteltavista ilmiöistä ja kehittää kysymyksiä edelleen tutkimusten, ongelmanratkaisun tai muun toiminnan lähtökohdiksi
- osaa suunnitella ja toteuttaa kokeellisia tutkimuksia turvallisesti ja yhteistyössä muiden kanssa
- osaa käsitellä, tulkita ja esittää tutkimusten tuloksia sekä arvioida niitä ja koko tutkimusprosessia
- osaa käyttää erilaisia malleja ilmiöiden kuvaamisessa ja selittämisessä sekä ennusteiden tekemisessä
- osaa käyttää monipuolisia tietolähteitä ja arvioida niitä kriittisesti kemian tietojensa avulla
- jäsentää käsitystään jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöistä kemian käsitteiden avulla
- ymmärtää luonnontieteellisen tiedon luonnetta ja kehittymistä sekä tieteellisiä tapoja tuottaa tietoa
- osaa arvioida kemian ja siihen liittyvän teknologian merkitystä yksilön ja yhteiskunnan kannalta.

Arviointi

Arviointi kohdistuu kemian yleisten tavoitteiden saavuttamiseen kurssikohtaisia tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä painottaen. Oppimisprosessin aikana annettu arviointi ja palaute tukevat opiskelijaa kehittämään ja tiedostamaan kemian osaamistaan. Kurssin arvosanan antaminen perustuu monipuoliseen näyttöön ja opiskelijan käsitteellisten ja menetelmällisten tietojen ja taitojen havainnointiin. Kemiällisen tiedon ymmärtämistä ja soveltamista voidaan osoittaa eri tavoin. Erilaisten tuotosten lisäksi voidaan arvioida työskentelyn eri vaiheita, kuten kysymysten muodostamista ja tutkimisen taitoja. Arvioinnissa otetaan huomioon kokeellisen työskentelyn taidot sekä tiedon hankinnan ja käsittelyn taidot.

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

KE1: Kemiaa kaikkialla

Valtakunnalliset syventävät kurssit

KE2: Ihmisen ja elinympäristön kemiaa

KE3: Reaktiot ja energia

KE4: Materiaalit ja teknologia

KE5: Reaktiot ja tasapaino

Koulukohtainen soveltava kurssi

KE6: Kemian kokonaiskuva (laajuus ½ kurssia)

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- saa kokonaiskäsityksen kemian oppimäärästä
- kertaa ja syventää tietojaan aiemmilta kursseilta
- valmentautuu kemian yo-kokeeseen

Keskeiset sisällöt

- epäorgaaninen ja analyyttinen kemia: jaksollinen järjestelmä, aineen rakentuminen, tasapainolaskut, pH-laskut
- orgaaninen kemia: nimeäminen, isomeria ja reaktiot
- fysikaalinen kemia: sähkökemian, reaktionopeus

Kurssin lopuksi opiskelija osallistuu opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttamista mittaavaan ja kemian ainereaalikokeeseen valmentavaan preliminäärikokeeseen.

MUSIIKKI

Lukion musiikinopetus perustuu ajatukselle, että musiikki on olennainen osa kulttuuria ja inhimillistä toimintaa. Musiikinopetus tähtää siihen, että opiskelija tiedostaa musiikkisuhteensa ja syventää sitä. Omakohtainen musiikkisuhte vahvistaa itsetuntemusta ja kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä tukee itse-

tuntoa. Opiskelija oppii ymmärtämään ja arvostamaan musiikin monenlaisia ilmenemismuotoja ja merkityksiä. Musiikin opiskelu tarjoaa elämyksiä, kokemuksia, taitoja ja tietoja sekä tilaisuuksia mielikuvituksen käyttöön. Ne kaikki lisäävät opiskelijan musiikillista sivistystä sekä rohkaisevat häntä luovaan taiteelliseen ajatteluun ja elinikäiseen musiikin harrastamiseen.

Olennaista musiikin opetuksessa ja oppimisessa on ilmaiseminen, yhdessä tekeminen ja myönteiset kokemukset. Musiikillinen osaaminen sekä luovan ja kriittisen ajattelun taidot kehittyvät vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Yhdessä musisoiminen on ainutlaatuista ryhmätoimintaa, joka vahvistaa sosiaalisia ja kommunikaatiotaitoja. Laulaminen, soittaminen, kuunteleminen ja luova tuottaminen ovat sekä työtapoja että opetuksen keskeisiä sisältöjä, joita musiikin yhdistäminen muuhun taiteelliseen ilmaisuun rikastaa. Sisältöjen valinnassa otetaan huomioon opiskelijoiden erilaiset valmiudet ja kiinnostuksen kohteet siten, että musiikin kursseilla pyritään tarjoamaan jokaiselle opiskelijalle mielekkäitä musiikillisia tehtäviä.

Taideaineena musiikki luo koulun kulttuuritoimintaa ja vahvistaa yhteisöllisyyttä. Se on merkittävä osa lukion juhlia ja muita tapahtumia. Musiikinopiskelu syventää oman ja muiden kulttuurien tuntemusta. Se auttaa arvostamaan kulttuurien monimuotoisuutta ja ymmärtämään kulttuurien- ja taiteidenvälistä vuorovaikutusta. Opiskelija kehittää valmiuksiaan taiteelliseen työskentelyyn, aktiiviseen kulttuurivaikuttamiseen, teknologian hyödyntämiseen musiikillisessa ilmaisussa sekä median tarjonnan kriittiseen tarkasteluun.

Opetuksen tavoitteet

Musiikinopetuksen tavoitteena on, että opiskelija

Musiikin merkitys ja hyvinvointi

- tiedostaa oman suhteensa musiikkiin ja oppii käyttämään musiikkia hyvinvointinsa edistämiseen
- oppii arvostamaan erilaisia käsityksiä musiikista

Musiikillinen osaaminen

- oppii ilmaisemaan itseään musiikillisesti, laulaen ja soittaen ja säveltäen
- kehittää taitoaan kuunnella musiikkia ja tulkita kuulemaansa, myös musisoidessaan
- syventää musiikin eri tyyleihin, lajeihin ja historiaan liittyvää osaamistaan

Kulttuurinen osaaminen ja monilukutaito

- tunnistaa oman kulttuuri-identiteettinsä sekä oppii ymmärtämään musiikkikulttuurien monimuotoisuutta sekä toimimaan kulttuurien välisessä vuorovaikutuksessa myös kansainvälisissä yhteyksissä
- oppii tiedostamaan äänen ja musiikin vaikutuksia arjen toimintaympäristöissä
- oppii tulkitsemaan äänen ja musiikin käyttöä mediassa

Oppimaan oppiminen

- osaa toimia vastuullisesti ja pitkäjänteisesti aktiivisessa vuorovaikutuksessa ryhmän kanssa
- osaa asettaa musiikinopiskelulle tavoitteita sekä ohjata ja arvioida työskentelyään niiden suuntaisesti.

Arviointi

Musiikin opetuksessa arviointi tukee myönteisesti jokaisen opiskelijan musiikillisen osaamisen kehittymistä ja musiikkisuhteen syventymistä. Oppimisprosessin aikana opiskelijat saavat ja antavat monipuolista palautetta, mikä ohjaa opiskelijaa arvioimaan ja edistämään omaa oppimistaan.

Luottamuksellisessa ja turvallisessa ilmapiirissä tapahtuva arviointi kohdistuu koko musiikinopiskelun prosessiin ja opiskelulle asetettujen tavoitteiden toteutumiseen. Arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan lähtötaso sekä se, että opiskelijan osaaminen voi ilmetä millä tahansa musiikin osa-alueella. Musiikissa arvioidaan opiskelijan musiikillista toimintaa koulussa, ei hänen musikaalisuuttaan.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

MU1: Musiikki ja minä

MU2: Moniääninen Suomi

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MU3: Ovet auki musiikille

MU4: Musiikki viestii ja vaikuttaa

Koulukohtaiset syventävät kurssit

MU5: Musiikkiprojekti

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii suunnittelemaan ja toteuttamaan itsenäisesti tai ryhmässä musiikkiprojektio, jossa hän käyttää opittuja taitojaan.

Kyseessä voi olla esimerkiksi koulun juhliin sopiva ohjelma, pienimuotoinen konsertti, äänite tai omien laulujen säveltäminen ja taltiointi.

MU6: Musiikkidiplomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija suorittaa lukion musiikkidiplomin valtakunnallisesti asetettujen vaatimusten mukaan. Opiskelija tekee portfolion, johon hän tutkii omaa suhdettaan musiikkiin. Portfolioon voi esimerkiksi kerätä lukion musiikkikursseilla tehdyt tuotokset, valmistella konsertti tai äänite. Opiskelija suorittaa kurssin suurelta osin itsenäisesti.

KUVATAIDE

Kuvataideopetuksen lähtökohtana on kulttuurisesti monimuotoinen todellisuus, jota tutkitaan kuvia tuottamalla ja tulkitsemalla. Opiskelijoiden kokemukset, mielikuvitus, luova ajattelu ja tavoitteellinen työskentely luovat perustan moniaistiselle taideoppimiselle. Opetuksen keskeisenä tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin ilmiöitä omassa elämässään ja yhteiskunnassa. Kulttuuriperinnön tuntemusta vahvistetaan oppimalla vastaanottamaan, ymmärtämään ja uudistamaan traditioita. Opiskelijat tarkastelevat taiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja. Opetus luo edellytyksiä kriittisen ajattelun kehittämiseksi, elinympäristöön vaikuttamiselle ja kestävän elämäntavan edistämiseksi.

Kuvataideopetuksessa havainnoidaan, tuotetaan, tulkitaan ja arvotetaan kuvia visuaalisuutta ja muita tiedon tuottamisen tapoja hyödyntämällä. Opetuksessa syvennetään opiskelijan monilukutaitoa. Opiskelijat tutkivat kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin henkilökohtaisia, yhteiskunnallisia ja globaaleja merkityksiä. Opetuksessa perehdytään erilaisiin taidekäsitteisiin. Keskeisiä sisältöjä ovat opiskelijoiden omat kuvakulttuurit, ympäristön kuvakulttuurit ja taiteen maailmat, joita tutkitaan rakentamalla yhteyksiä niiden välille. Sisältöjä valitaan opiskelijoille merkityksellisistä ja vieraista kuvakulttuureista. Opiskelijat osallistuvat sisältöjen ja ilmaisun keinojen valintaan. Opetuksessa perehdytään ajankohtaisiin visuaalisen kulttuurin ilmiöihin, toimintatapoihin ja osallistumisen muotoihin.

Opetuksessa luodaan edellytyksiä työtapojen ja opiskeluympäristöjen monipuoliselle käytölle. Opiskelijoita kannustetaan välineiden, materiaalien ja ilmaisun keinojen kokeilemiseen sekä niiden luovaan soveltamiseen. Uudet teknologiat ja mediaympäristöt ovat sekä tutkittavia ilmiöitä että kuvallisen tuottamisen välineitä. Opiskelijoiden kulttuurista osaamista syvennetään yhdessä museoiden ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa. Kuvataideopetus tarjoaa mahdollisuuksia lukion toimintakulttuurin kehittämiseksi sekä luo valmiuksia opiskelijan lukion jälkeisille opinnoille.

Opetuksen tavoitteet

Kuvataiteen opetuksen tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää taiteen, ympäristön ja muun visuaalisen kulttuurin merkityksen omassa elämässään, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa
- rakentaa kulttuuri-identiteettiään erilaisia kuvia tuottamalla ja tulkitsemalla
- syventää monilukutaitoaan ja kulttuurista osaamistaan kuvanlukutaitoa, medialukutaitoa ja ympäristönlukutaitoa kehittämällä
- ilmaisee havaintojaan, mielikuviaan ja ajatuksiaan kuvallisesti ja muita tiedon tuottamisen tapoja käyttäen
- syventää kuvallisen tuottamisen taitojaan materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja tarkoituksenmukaisesti käyttäen
- harjaantuu tavoitteelliseen, teemalliseen ja prosessinomaiseen työskentelyyn, itsearviointiin ja yhteistyöhön
- ymmärtää työskentelyyn sisältyvien aistinautintojen, tunteiden, kauneuden elämyksien ja luovan ajattelun merkityksen omalle oppimiselle
- käyttää tutkivaa lähestymistapaa itsenäisessä ja yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä
- soveltaa kuvallisen viestinnän keinoja osallistuessaan ja vaikuttaessaan kuvien avulla
- tulkitsee kuvataidetta ja muuta visuaalista kulttuuria erilaisia kuvatulkinnan menetelmiä ja käsitteistöjä käyttäen

- tarkastelee taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkitystä yksilölle, yhteisölle ja yhteiskunnalle eri aikoina ja eri kulttuureissa
- tutkii kuvailmaisussaan nykyisyyttä ja tulevaisuutta kulttuurisen moninaisuuden ja kestävä kehityksen näkökulmista.

Arviointi

Kuvataiteen arviointi on kannustavaa, pitkäkestoista, vuorovaikutteista ja opiskelijan kuvataiteellista osaamista kehittävä. Arviointi tukee opiskelijan omakohtaista suhdetta kuvataiteeseen ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin. Monipuolinen arviointi edistää opiskelulle asetettujen tavoitteiden toteutumista kaikissa oppimisprosessin vaiheissa. Näin arvioinnilla tuetaan opiskelijan oppimaan oppimisen taitojen syventämistä. Arvioinnin kokonaisuuteen kuuluu myös itsearviointia ja vertaisarviointia. Arviointi kohdistuu visuaaliseen havaitsemiseen ja ajatteluun, kuvalliseen tuottamiseen, visuaalisen kulttuurin tulkitaan sekä esteettiseen, ekologiseen ja eettiseen arvottamiseen. Kurssien arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan kuvataiteellisen osaamisen kehittyminen, erilaiset työskentelyprosessit ja työskentelyn tulokset. Arvioinnilla ohjataan työtapojen ja opiskeluympäristöjen tarkoituksenmukaiseen käyttöön yksin ja ryhmässä.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

Kuvataideopetuksessa opiskelija oppii tulkitsemaan, arvostamaan ja arvottamaan omaa ja muiden kuvallista kulttuuria. Opetuksen tarkoituksena on kehittää opiskelijan ymmärrystä yhteiskunnan ja ympäristön visuaalisista ilmiöistä ja niiden merkityksistä. Omakohtainen taiteellinen työskentely antaa opiskelijalle mahdollisuuden taiteesta nauttimiseen, onnistumisen kokemuksiin ja itselle tärkeiden asioiden ilmaisemiseen. Opetuksessa tuetaan opiskelijan mielikuvituksen, luovan ajattelun ja assosiaatiokyvyn kehittämistä. Opetuksen keskeisenä tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää taiteen merkityksen omaa elämässään ja yhteiskunnassa.

KU1: Kuvat ja kulttuurit

KU2: Muotoillut ja rakennetut ympäristöt

Valtakunnalliset syventävät kurssit

KU3: Osallisena mediassa

KU4: Taiteen monet maailmat

Koulukohtaiset soveltavat kurssit:

KU5: Nykytaiteen keinoin

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- oppii seuraamaan ja arvioimaan nykytaiteen ajankohtaisia ilmiöitä
- oppii havaitsemaan ja oivaltamaan visuaalisia merkityksiä ympäristössä sekä soveltamaan havaintojaan omassa ilmaisussaan
- oppii ymmärtämään nykytaiteen keinoja työskennellessään erilaisen ilmiöiden parissa
- harjaantuu tavoitteelliseen prosessinomaiseen työskentelyyn

Keskeiset sisällöt

- mitä nykytaide on: nykytaiteen taustalla vaikuttavat ilmiöt ja erilaiset taidekäsitteet
- nykytaide ja kulttuurien välinen vuorovaikutus, visuaaliset alakulttuurit
- taiteiden väliset projektit koulussa tai koulun ulkopuolella
- oman tuotannon toteuttaminen
- visuaaliset ammatit yhteiskunnassa ja taidealan organisaatioita

KU6: Lukiodiplomi

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- suorittaa kuvataiteen lukiodiplomin valtakunnallisesti annettujen ohjeiden mukaisesti

Keskeiset sisällöt

- taiteellinen työskentely
- Portfolio

Pyrimme Merikarvian lukiossa huomioimaan yrittäjyyttä, yrittäjyyshenkeä ja paikallista kädentaitoa ja kulttuuria kuvataideopetuksessa. Lähiympäristö, paikallinen historia ja kulttuuri huomioidaan opetuksessa.

Teemallisella ja prosessinomaisella työskentelyllä pyritään oppiaineiden väliseen yhteistyöhön ja eri välineiden ja teknologian käyttäminen monipuolisesti on tavoitteena tarkoituksenmukaisessa työskentelyssä.

LIIKUNTA

Liikunnanopetuksen tehtävänä on opettaa opiskelijalle sellaisia taitoja ja tietoja, joiden avulla hän pystyy ylläpitämään ja kehittämään fyysistä, sosiaalista ja psyykkistä toimintakykyään sekä hyvinvointiaan. Liikunnanopetuksella tuetaan opiskelijaa vastuulliseen omasta fyysisestä aktiivisuudesta ja toiminta- ja opiskelukyvyistä huolehtimiseen sekä istuvan elämäntavan vähentämiseen. Opetuksessa korostetaan terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan merkitystä osana liikunnallista elämäntapaa. Liikunnassa opiskelija kokee iloa, onnistumista ja liikunnallista pätevyyttä sekä oppii keinoja oman jaksamisen ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Liikunnassa edistetään kaikkien opiskelijoiden tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, osallisuutta, kestävä elämäntapaa, yhdessä toimimisen taitoja, toisten huomioon ottamista ja yhteisöllisyyttä.

Liikunnan tehtävää ja tavoitteita toteutetaan opettamalla kesä- ja talviliikuntaa sekä sisä- ja ulkoliikuntaa turvallisesti ottaen monipuolisesti huomioon opiskeluympäristöjen tarjoamat mahdollisuudet. Toimintakykyä koskevien sisältöjen osalta tehdään yhteistyötä terveystiedon kanssa. Opetuksessa ja ryhmiä muodostettaessa otetaan huomioon henkinen ja fyysinen turvallisuus. Opiskelijat osallistuvat toiminnan suunnitteluun ja ottavat vastuuta omasta ja ryhmän toiminnasta. Liikuntateknologian avulla voidaan tukea opetuksen tavoitteiden saavuttamista. Opetuksen eriyttämisessä otetaan huomioon opiskelijoiden yksilöllisiä lähtökohtia ja kehitystarpeita.

Opetuksen tavoitteet

Oppiaineen opetuksen tavoitteena on fyysisen, sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn edistäminen. Opiskelija oppii liikkumaan aktiivisesti ja turvallisesti sekä pitämään huolta fyysisestä aktiivisuudestaan ja toimintakyvystään.

Fyysisen toimintakyvyn osalta tavoitteena on oppia soveltamaan liikunnallisia perustaitoja ja -tietoja erilaisissa liikuntatehtävissä, -muodoissa ja -lajeissa eri vuodenaikoina ja eri olosuhteissa. Opiskelija oppii arvioimaan ja sen pohjalta harjoittamaan fyysisiä ominaisuuksiaan (voima, kestävyys, liikkuvuus ja nopeus). Liikunnanopetuksen sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn tavoitteisiin kuuluvat parhaansa yrittäminen, aktiivinen työskenteleminen, pitkäjänteinen itsensä kehittäminen sekä toisia kunnioittava vuorovaikutus. Opiskelija ottaa vastuuta omasta ja yhteisestä toiminnasta, ottaa toiset huomioon sekä oppii auttamaan ja avustamaan muita liikuntatunneilla.

Arviointi

Liikunnan arvioinnin tehtävänä on antaa opiskelijalle palautetta opetuksen tavoitteiden saavuttamisesta, oppiaineen opiskelun etenemisestä ja edistää opiskelijan oppimista. Liikunnan arviointi koostuu sekä fyysisen toimintakyvyn että sosiaalisen ja psyykkisen toimintakyvyn opetuksen tavoitteiden saavuttamisesta. Fyysisten kunto-ominaisuuksien tasoa ei käytetä arvioinnin perusteena. Opetuksessa ja arvioinnissa tulee ottaa huomioon opiskelijan terveydentila ja erityistarpeet.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

Pakollisilla kursseilla syvennetään peruskoulussa opittuja liikuntataitoja ja -tietoja sekä annetaan mahdollisuus tutustua monipuolisesti erilaisiin liikuntamuotoihin ja lajeihin. Opetus tukee opiskelijoiden toimintakykyä ja kokonaisvaltaista hyvinvointia, kasvua osallisuuteen sekä kannustaa terveyttä edistävän liikunnan harrastamiseen ja liikkuvan elämäntavan omaksumiseen.

LI1: Energiaa liikunnasta

LI2: Aktiivinen elämäntapa

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Kurssien tavoitteena on kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä edistävän liikunnan harjoittaminen, vastuu omasta ja yhteisestä toiminnasta sekä myönteiset kokemukset omasta kehosta, koetusta liikunnallisesta pätevyydestä ja yhteisöllisyydestä. Opettaja tarkentaa syventävien kurssien sisällöt yhdessä opiskelijaryhmän kanssa.

LI3: Terveyttä liikkuen

LI4: Yhdessä liikkuen

LI5: Hyvinvointia liikkuen

Kurssilla syvennetään erityisesti psyykkisen toimintakyvyn osa-alueen taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. Monipuoliset liikuntatehtävät mahdollistavat osallisuuden, liikunnallisen pätevyyden ja kehollisen ilmaisun kokemuksia.

Opiskelijoiden kiinnostuksen ja mahdollisuuksien mukaan kokeillaan uusia liikuntalajeja niin paikallisesti, kuin kuntarajojen ulkopuolellakin. Toteutamme yhdessä luontoliikuntaretken esimerkiksi hiihtäen, vaeltaen tai meloen.

Koulukohtainen soveltava kurssi

LI6: Liikunnasta vauhtia jatko-opiskeluun

Lukion liikuntakurssien ja oman liikuntaharrastamisen ja niiden tietojen ja taitojen yhdistäminen. Kurssi toteutetaan hajautetusti läpi lukion ajan ja se alkaa liikuntadiplomi-infolla. Kurssi edellyttää viiden lukion liikuntakurssin ja yhden terveystiedon kurssin suorittamista. Liikuntadiplomia voi hyödyntää pyrkiesä mm. liikunnan, opetusalan ja sosiaali- ja terveystieteiden jatko-opintoihin.

Tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudesta liikunnassa. Liikunnan lukiodiplomissa opiskelija pohtii monipuolisesti liikunnan merkitystä elämässään samalla kehittäen fyysistä toimintakykyään, liikunnallista erityisosaamistaan, harrastuneisuuttaan ja yhteistyökykyään. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat liikunnan osioiden lisäksi liikunnallisen tutkielman sekä portfolion tekeminen. Liikunnan lukiodiplomi muodostuu liikuntakykyisyyden, liikuntatietojen, erityisosaamisen, harrastuneisuuden ja yhteistyötaitojen sekä portfolion muodossa tehtävän itsearvioinnin muodostamasta kokonaisuudesta.

Kurssin voi suorittaa myös tekemättä liikuntadiplomia. Tällöin pääpaino on opiskelijan omien harrastus- ja lajikohtaisten taitojen syventämisessä ja/tai esimerkiksi liikunnanohjauksen alkeiden harjoittelemisessa. Kurssilla voidaan toteuttaa harjoitusohjaustilanne tai vaikkapa liikuntakerhon ohjaussuunnitelma.

TERVEYSTIETO

Terveystieto on monitieteiseen tietoperustaan nojautuva oppiaine, jonka tarkoituksena on edistää terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta tukevaa osaamista. Lähtökohtana on elämän kunnioittaminen ja ihmisoikeuksien mukainen arvokas elämä. Terveys ymmärretään fyysisenä, psyykkisenä ja sosiaalisena hyvinvointina sekä toiminta- ja työkykenä. Terveystieteen ja turvallisuuteen liittyviä ilmiöitä tarkastellaan terveystieteen eri osa-alueiden kautta. Näitä ovat terveyteen liittyvät tiedot, taidot, itsetuntemus, kriittinen ajattelu sekä eettinen vastuullisuus.

Lukion terveystiedon opetuksessa terveyttä ja sairauksia sekä terveyden edistämistä ja sairauksien ehkäisyä ja hoitoa tarkastellaan tutkimus- ja kokemustiedon avulla sekä yksilön, perheen, yhteisön että yhteiskunnan ja globaalista näkökulmasta. Terveystieteen sisältöihin kuuluu terveyteen ja sairauteen liittyvän sisältötiedon ja toiminnallisten taitojen ohella terveystiedon hankinta, kriittinen arviointi, tulkinta ja soveltaminen sekä ymmärrys ympäristön ja perimän vaikutuksista terveyteen. Osaamiseen kuuluu myös terveyteen liittyvien arvojen pohdinta ja näkemys eri terveystieteistä ja terveyden ja sairauksien historiasta kansainvälistyvässä maailmassa.

Terveystiedon opetuksessa tehdään yhteistyötä muiden oppiaineiden kanssa sekä tuetaan opiskelijoiden osallisuutta ja terveystieteen hyödyntämistä yhteisöllisen opiskeluolosuhteiden kehittämisessä.

Opetuksen tavoitteet

Terveystiedon opetuksen tavoitteena on, että opiskelija

- osaa tarkastella ja perustella terveyteen ja sairauteen liittyviä ilmiöitä moniulotteisina kokonaisuuksina yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan sekä globaalista näkökulmasta

- ymmärtää tieteellisen tiedon ja kokemustiedon merkityksen eron terveyden ja sairauden riskien, syiden, vaikutusmekanismien ja seurausten selittämisessä
- osaa edistää omaa ja ympäristönsä terveyttä ja turvallisuutta, ymmärtää yleisimpien sairauksien ehkäisyä ja hoidon periaatteita sekä itsehoitoon ja mielenterveyden suojaamiseen liittyviä toimintatapoja
- perehtyy terveyttä koskevan tiedon hankintamenetelmiin, käyttää terveystiedon käsitteitä asianmukaisesti ja osaa kriittisesti arvioida ja tulkita terveyttä ja sairauksia koskevaa tietoa, terveysviestintää ja sekä erilaisia terveystieteisiin liittyviä ilmiöitä
- pohtii terveyteen liittyviä eettisiä kysymyksiä ja osaa perustella niihin liittyvä näkemyksiään
- ymmärtää yhteiskunnan olosuhteiden ja terveys- ja muiden yhteiskuntapoliittisten päätösten vaikutuksia kansanterveyteen, väestöryhmien välisiin eroihin, terveydenhuollon rakenteisiin ja ihmisten terveystietoisuuteen.

Arviointi

Arviointi kohdistuu terveystiedon tavoitteiden saavuttamiseen terveysosaamisen eri osa-alueilla kurssikohtaisia tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä painottaen. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota terveyttä ja sairautta koskevan tiedon ja syy- ja seuraussuhteiden ymmärtämiseen sekä siihen, miten opiskelija osaa soveltaa, analysoida, arvioida ja yhdistää erilaisiin lähteisiin perustuvaa tietoa. Arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan toiminnallisten taitojen kehittyminen. Oppimisprosessin aikana annettu arviointi ja palaute tukevat opiskelijaa kehittämään terveyttä ja sairautta koskevaa eettisestä arvopohdintaa ja taitoja perustella terveysvalintoja sekä arvioida yhteisössä tehtyjä terveyttä ja sairautta koskevia ratkaisuja. Kurssin arvosana perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen näyttöön terveysosaamisen eri osa-alueilla. Arviointi ei kohdistu opiskelijan arvoihin, asenteisiin, terveystietoisuuteen tai muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

TE1: Terveyden perusteet

Valtakunnalliset syventävät kurssit

TE2: Ihminen, ympäristö ja terveys

TE3: Terveyttä tutkimassa

Koulukohtainen soveltava kurssi

TE4: Terveystiedon kertauskurssi (laajuus ½ kurssi)

Soveltavalla kurssilla valmennetaan opiskelijoita vastaamaan terveystiedon ylioppilaskokeen tehtäviin. Sisältöalueista kerrataan keskeiset asiat pakollisesta, Terveyden perusteet-kurssista (TE1), sekä syventävistä, Ihminen, ympäristö ja terveys (TE2) ja Terveyttä tutkimassa (TE3) kursseista.

Kertauskurssilla harjoitellaan valmistautumista ja valmennusta kirjoituksiin, joissa itsenäinen pohjatyö ja henkinen kantti mitataan. Kertauskurssilla harjoitellaan kriittistä asioiden ymmärtämistä. Keskeisinä asioina ovat eettisen ja biologisen pohjan vahvistaminen ja yhteiskunnalliset näkökulmat terveystiedon opiskeluun.

Kurssilla harjoitellaan vastaamista määrittelytehtäviin, aineistotehtäviin, johdantotehtäviin, tutkimustehtäviin, otsikkotehtäviin ja oppiainerajat ylittäviin tehtäviin.

Kerrataan erilaisia näkökulmia terveyden tasoilla: yksilötaso, yhteisötaso, yhteiskunnallinen taso ja globaalitaso. Kerrataan keskeistä käsitteistöä vuorovaikutteisten harjoitusten avulla.

Kertauskurssilla käsitellään myös toimintaa reaalikoetilanteessa. Koeajan järkevää käyttöä, tehtävien valintaa ja vastausjärjestystä pohditaan opiskelijälähtöisesti.

OPPILAANOHJAUS

Opinto-ohjauksen tehtävänä on tukea opiskelijaa opinnoissa lukioaikana ja huolehtia siitä, että opiskelijalle karttuu riittävästi sellaisia tietoja ja taitoja, joita hän tarvitsee elämään liittyvissä siirtymä- ja muutostilanteissa, kuten siirtyessään jatko-opintoihin ja työelämään sekä kohti täysivaltaista ja aktiivista yhteiskunnan jäsenyyttä.

Ohjaustoiminta muodostaa koko lukiokoulutuksen ajan kestävän jatkumon, jonka aikana opinto-ohjauksen kurssit ja muu ohjaus tarjoavat opiskelijalle mahdollisuuden hankkia perustiedot ja -taidot,

joiden varassa hänen on mahdollista suunnitella lukio-opintojaan ja jatko-opintojaan sekä pohtia urasuuntautumistaan. Henkilökohtainen, luokkamuotoinen, pienryhmä- ja vertaisohjaus tukevat opiskelijaa kiinnostusten kartoittamisessa, vahvuuksien tunnistamisessa, urasuunnittelussa sekä valinta- ja ongelmatilanteiden ratkaisemisessa. Henkilökohtaisessa ohjauksessa opiskelijan tulee voida keskustella lukio-opintoihinsa, urasuunnitteluunsa, jatkokoulutusvalintoihinsa sekä elämäntilanteeseensa ja tulevaisuuteensa liittyvistä kysymyksistä. Pienryhmissä opiskelijalla on mahdollisuus käsitellä asioita, jotka ovat jaettavissa muiden opiskelijoiden kanssa ja joiden esille ottaminen ryhmässä on mielekästä.

Opinto-ohjauksen tavoitteet

Ohjaus toteutetaan tavalla, joka vahvistaa opiskelijoiden aktiivista toimijuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta. Tavoitteena on, että opiskelija löytäisi omat yksilölliset, myös elinikäistä oppimista tukevat tapansa oppia. Opiskelijaa tuetaan tunnistamaan vahvuutensa ja kehittämisen kohteensa sekä etsimään tietoa siitä, miten ja mistä hän saa apua mahdollisiin opiskelun haasteisiin. Ohjauksella edistetään opiskeluvalmiuksien kehittymistä ja opintojen sujumista sekä tuetaan nuorta elämänsuunnittelun ja -hallinnan taidoissa sekä koulutukseen ja uravalintoihin liittyvissä päätöksissä. Tavoitteena on, että opiskelija pystyy urasuunnittelussaan ja päätöksenteossään arvioimaan realistisesti omia edellytyksiään ja mahdollisuuksiaan.

Opiskelijan tiedonhakutaitoja vahvistetaan ohjaamalla häntä monipuolisesti erilaisia opiskeluympäristöjä hyödyntäväksi, aktiiviseksi ja kriittiseksi tiedonetsijäksi, joka osaa myös soveltaa etsimäänsä tietoa. Tavoitteena on, että opiskelija tuntee keskeiset jatkokoulutuksiin, ammattialoihin ja urasuunnitteluun liittyvät tietolähteet, ohjauspalvelut ja sähköiset hakujärjestelmät sekä osaa käyttää niissä olevaa informaatiota urasuunnittelun ja jatko-opintoihin hakeutumisen tukena.

Opinto-ohjauksen avulla opiskelija saa tietoa opiskelusta muissa oppilaitoksissa, lukion jälkeisistä jatko-opiskeluvaihtoehdoista, työ- ja elinkeinoelämästä sekä yrittäjyydestä. Opiskelijalle tarjotaan mahdollisuus tutustua monipuolisesti ammatteihin ja työelämään sekä kansanopistojen, toisen asteen ammatillisten oppilaitosten, ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen koulutustarjontaan. Opiskelijaa ohjataan siten, että hän osaa etsiä tietoa myös muiden maiden tarjoamista opiskelumahdollisuuksista ja työskentelystä ulkomailla.

Opiskelija saa ohjausta jatko-opintojensa suunnittelussa sekä opintoihin hakeutumisessa. Tavoitteena on, että opiskelija suunnittelee lukio-opintojaan ja tekee valintojaan siten, että hänellä on valmiudet hakeutua jatko-opintoihin välittömästi lukio-opintojen jälkeen. Opiskelijaa tuetaan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman laatimisessa ja suunnitelmien päivittämisessä.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

OP1: Minä opiskelijana

OP2: Jatko-opinnot ja työelämä

TEEMAOPINNOT

Teemaopintojen tavoitteena on, että opiskelija

- rohkaistuu etsimään eri tieteen- ja taiteenalojen keskeisten käsitteiden ja näkökulmien välisiä yhteyksiä ja muodostaa niiden pohjalta kokonaisuuksia
- hahmottaa ongelmia, ilmiöitä tai kysymyksiä sekä innostuu etsimään niihin ratkaisuja yksin ja yhteistyössä muiden kanssa
- hyödyntää eri aloilta hankkimiaan tietoja ja taitoja
- hakee informaatiota eri lähteistä ja arvioi tietolähteiden luotettavuutta
- soveltaa osaamistaan ja kehittää tieto- ja viestintäteknologisia taitojaan käytännön toiminnassa
- työskentelee tavoitteellisesti ja toimii rakentavasti ryhmän jäsenenä.

Arviointi

Teemaopintojen arviointi perustuu opiskelijan taitoihin hakea tietoa, arvioida ja soveltaa sitä sekä tuottaa luotettavien lähteiden pohjalta jäsentyneitä kokonaisuuksia. Olennaisia arvioinnin kohteita ovat opiskelijan taidot arvioida kriittisesti tietolähteitä sekä ymmärtää eri tietojen ja taitojen välisiä yhteyksiä. Työskentelyn arviointi kohdistuu sen tavoitteellisuuteen ja suunnitelmallisuuteen. Opiskelijoille anne-

taan ohjaavaa palautetta myös vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoista sekä työvälineiden käytöstä. Teemaopintojen arvioinnissa käytetään monipuolisia arviointimenetelmiä.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

TO1: Monitieteinen ajattelu

TO2: Tutkiva työskentely teknologialla

Teemaopinnot Merikarvian lukiossa

Lähtökohta:

Teemaopinnot toteutetaan teemaviikkona, josta opiskelija saa 1 kurssin opinto-osuudesta ja ½ kurssia raportoinnista tai tuloksen esittämisestä sovitulla tavalla. Opiskelija osallistuu teemaviikkoon sekä ensimmäisenä että toisena opiskeluvuotenaan. Yhteensä hänelle siis syntyy 3 kurssin suoritus.

Arviointi: suoritusmerkintä S.

- Teemat vaihtuvat vuosittain; valittu opettajaryhmä ideoi viimeistään lukuvuoden alussa teeman, jonka sitten esittää opettajakunnalle,
- jolla on mahdollisuus tehdä tarkennuksia yms. teemaan. Tämän ideointiryhmän kokoonpano muuttuu vuosittain. Teemaviikon aikana tehtyjen opintokokonaisuuksien rungot tallennetaan, jotta teemaa ja toteutusta voidaan myöhemminkin hyödyntää. Lukuvuoden alussa olevassa kokouksessa päätetään myös työpaja-opettajaparit ja mahdollinen kaikkien yhteinen vierailukohde.
- Opiskelija valitsee kahdesta ”korista” itseään kiinnostavan opintokokonaisuuden (työpajan): A-korista kokonaisuuden 1, 2 tai 3 ja B-korista kokonaisuuden 4, 5 tai 6. Kokonaisuuksia opiskellaan aamu- ja iltapäivisin kolmena päivänä. Pyrkimys on, että yhden päivän kaikki opiskelijat viettävät koulun ulkopuolisessa toimintaympäristössä. Viikon viimeinen päivä on omistettu opiskelukokonaisuuksien raportoinneille tai tulosten esittämiselle. Poikkeuksellisesti koko viikko voidaan toteuttaa koulun ulkopuolisessa toimintaympäristössä.
- Kaksi eri alan/aineen opettajaa muodostavat työparin, joka suunnittelee ja ohjaa työpajansa viikon aikana. Mahdollisten kustannusten vuoksi suunnitelmien alustava kustannusarvio on tiedettävä syyskuun loppuun mennessä.

TEEMAOPINTOVIIKON RAKENNE

- Opiskelija valitsee kummastakin ”korista” yhden itseään kiinnostavan työpajan.
- A-korissa esimerkiksi aineparit 1) RU - HI 2) AI - GE 3) UE - KU
- B-korissa esimerkiksi aineparit 4) EN - MU 5) KE - Mb/Ma 6) TE - YR
- Maanantai Tiistai Keskiviikko Torstai Perjantai
- Työpajat
- 1, 2 ja 3 Työpajat 4, 5 ja 6 Vierailupäivä Työpajat 1, 2 ja 3 Tuotospäivä
- Työpajat
- 4, 5 ja 6 Työpajat 1, 2 ja 3 Työpajat 4, 5 ja 6

Vierailupäivään voi kuulua kaksi kohdetta tai koko koulun yhteinen yksi vierailu. Työpajoihinkin voi sisällyttää esim. ulkopuolisen vierailijan.

Aineparin opettajat suunnittelevat myös, millaisiin tuotoksiin pyritään (suullinen, kirjallinen, tietotekniikkaa hyödyntävä, videoesitys,...jne). Tuotospäivä voi rakentua monella tavalla; siitä sovitaan vuosittain. Jokaiseen työpäivään vierailupäivää lukuun ottamatta voidaan tuotospäivän lisäksi sisällyttää tunnin pituinen tuotoksen suunnitteluun ja tekemiseen tähtäävä tunti, esimerkiksi iltapäivään klo 15 – 16.

KOTITALOUS

Merikarvian lukiossa on mahdollisuus opiskella kotitaloutta kahdella (a' 38 h) kurssilla sekä suorittaa kotitalousdiplomi.

Kotitalouskurssit on mahdollista valita kurssitarjottimelta ja opiskella lukujärjestyksen mukaisesti. Kotitalouskurssien toteuttaminen edellyttää vähintään viiden opiskelijan osallistumista kurssille.

KO1: Leivontakurssi

Tavoitteena on kerrata ja opetella tavallisimpien taikinoiden valmistusta harjoittelemalla niitä käytännössä. Kurssilla valmistetaan vuodenkiertoon liittyviä leivonnaisia. Tutustutaan erilaisiin kodin juhliin liittyvien leivonnaisten valmistukseen. Harjoituksissa huomioidaan myös erityisruokavaliota noudattavien leivonnaiset.

Kurssilla kerrataan myös keittiöhygienian perusteita ja turvallista keittiötyöskentelyä.

KO 2: Tapatietoisuus ja kansainvälisyys

Kurssin tavoitteena on antaa tapatietoutta niin arkipäivän tilanteisiin kuin juhlahetkiin. Tutustutaan yleisiin käyttäytymissääntöihin jotka arjessa ja juhlassa on syytä hallita.

Kaunis käytös on mutkatonta kohteliaisuutta ja toisen luontevaa huomioimista. Hyvät tavat ovat suosittu niin työ- kuin seuralämässäkin. Huomaavainen käytös avaa monia ovia arvostukseen ja menestykseen. Hyvä käytös on jokaisen etuoikeus. Tapojen tunteminen on hyödyllinen taito kaikissa tilanteissa. Tapatietoisuus on keskeisessä asemassa, kun ollaan tekemisissä erilaisten kulttuurien kanssa. Kurssilla keskitytään pääasiassa ruokailuun liittyviin tapoihin, mutta käsitellään myös yleisiä ruokailu- ja käytöstapoja vieraiden kulttuurien yhteydessä.

Kurssilla käsitellään pukeutumista, tervehtimistä ja esittäytymistä. Harjoitellaan pöytätapoja ja pöytäetikettiä, isännän ja emännän roolia ja muodollisuuksia ruokailutilanteisiin liittyen. Hyvä käytös on myös vieraiden osalta huomaavaisuutta tilaisuuden järjestäjiä kohtaan. Tavoitteena on harjoitella käyttäytymistapoja viihtyisissä tilanteissa, joissa hyvätapainen vieras viihtyy pitkään.

Kansainvälisistä ruokakulttuureista käydään läpi keskeiset eurooppalaiset ja kansainväliset ruokakulttuurit. Ruokakulttuurien toteutus opiskelijoiden toiveiden mukaan.

LUKIODIPLOMIT

Lukion opetussuunnitelmassa määriteltäviin soveltaviin kursseihin voivat kuulua eri aineissa ja aineryhmissä suoritettavat lukiodiplomit. Lukiodiplomien tehtävänä on antaa opiskelijalle mahdollisuus osoittaa erityistä osaamistaan ja harrastuneisuuttaan pitkäkestoisen näytön avulla. Lukiodiplomi kuvaa monipuolisesti opiskelijan tavoitteellista työskentelyä, kehittyneitä taitoja ja syvällistä osaamista. Opiskelija tutkii ja ilmaisee kulttuurisesti moninaista todellisuutta eri oppiaineille ominaisin keinoin. Lukiodiplomi ilmentää opiskelijan ajattelun, tuottamisen, tulkinnan ja arvottamisen taitoja sekä omaehtoista harrastuneisuutta.

Lukiodiplomeja on mahdollista suorittaa kotitaloudessa, kuvataiteessa, käsityössä, liikunnassa, mediasa, musiikissa, tanssissa ja teatterissa. Lukiodiplomit tarjoavat opiskelijalle mahdollisuuden arvioida lukio-opintojen aikana karttunutta osaamistaan ja vahvuuksiaan jatko-opintojen näkökulmasta. Lukiodiplomit täydentävät lukion päättötodistuksen ja ylioppilastutkintotodistuksen osoittamaa osaamista.

Lukiodiplomeja on koulutuksen järjestäjän päätöksellä mahdollista suorittaa lukiossa yhdessä tai useammassa aineessa ja aineryhmässä. Opetushallitus antaa ohjeet kunkin lukiodiplomin suorittamisesta.

Opetuksen tavoitteet

Kaikkia lukiodiplomeja yhdistävinä tavoitteina on, että opiskelija

- asettaa lukiodiplomin suorittamiselle omat lähtökohdat ja tavoitteet
- työskentelee tavoitteellisella otteella itsenäisesti ja vuorovaikutuksessa toisten kanssa
- tutkii ja ilmaisee kulttuurista todellisuutta eri tiedonaloille ominaisilla tavoilla
- soveltaa lukioaikana karttunutta osaamista ja omaehtoista harrastuneisuutta
- valitsee tarkoituksenmukaisia opiskeluympäristöjä, työtapoja ja ilmaisun keinoja
- arvioi asetettujen tavoitteiden saavuttamista, työskentelyä, lopputulosta ja kokonaisuutta.

Arviointi

Lukiodiplomin arviointi perustuu opiskelijan tai opiskelijoiden ryhmänä itsenäisesti toteuttamaan lukioaikaisen erityisen osaamisen ja harrastuneisuuden näyttöön. Opiskelijan toteuttama lukiodiplomi arvioidaan kokonaisuutena kurssin päätyttyä. Lukiodiplomin arvioinnissa annetaan palautetta lukiodiplomille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Lukiodiplomin arviointi on monipuolista ja luotettavaa, ja se vastaa opiskelijan aineessa tai aineryhmässä osoittamaa osaamisen tasoa. Lukiodiplomin suorittamiseen sisältyy opiskelijan itsearviointia.

Opetushallitus vahvistaa oppiaineittain valtakunnalliset lukiodiplomin suorittamisen ehdot, arviointikriteerit ja todistuksen muodon. Vaikka lukiodiplomin suorittamisen ehdot vaihtelevat liittyy kaikkiin kuitenkin pitkäkestoinen näyttö. Lukiodiplomiin kuuluvat valtakunnalliset tehtävät löytyvät kyseisen lukiodiplomin ohjeista. Valtakunnallisten lukiodiplomien suoritusohjeiden noudattaminen

on lukion vastuulla ja todistuksen antaa lukio. Osallistuminen lukiodiplomin suorittamiseen on opiskelijalle maksutonta mahdollisia tarvikkekustannuksia lukuun ottamatta.

KOLD1: Kotitalouden lukiodiplomi

Kotitalousdiplomin suorittaminen edellyttää kahden kotitalouskurssin opiskelua ennen diplomikurssin aloittamista. Diplomikurssi toteutetaan lukujärjestyksen ulkopuolella.

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan kotitaloudessa. Kotitalouden lukiodiplomin tavoitteena on vuorovaikutteinen toiminta, yhteisöllinen tiedon rakentaminen ja osaamisen jakaminen, tutkiva ja soveltava opiskelu sekä työskentelyn arviointi. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat opiskelijan valitsemaan teemaan, tehtäväideaan ja suunnittelu- ja toteutusprosessiin. Kotitalouden lukiodiplomi muodostuu lukiodiplomityöstä, esseestä ja portfolioista.

Kotitalouden lukiodiplomi myönnetään lukion opiskelijalle kotitalouden opiskelussa osoitetusta erityisosaamisesta ja siihen liittyvästä harrastuneisuudesta.

Opetushallitus vahvistaa oppiaineittain valtakunnalliset lukiodiplomin suorittamisen ehdot, arviointikriteerit ja todistuksen muodon. Vaikka lukiodiplomin suorittamisen ehdot vaihtelevat, liittyy kaikkiin kuitenkin pitkäkestoinen näyttö. Lukiodiplomiin kuuluvat valtakunnalliset tehtävät löytyvät kotitalouden lukiodiplomin ohjeista.

Kurssin pituus on 38 h. Kurssi toteutetaan ja arvioidaan Opetushallituksen ohjeiden mukaisesti. Diplomin aihe valitaan vaihtuvien teemojen mukaan. Diplomiin kuuluvaa näyttötyötä arvioi diplomityötä ohjaavan opettajan lisäksi toinen kotitalousalan asiantuntija.

KULD2: Kuvataiteen lukiodiplomi:

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan kuvataiteessa. Kuvataiteen lukiodiplomin tavoitteena on, että opiskelija osoittaa kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin laaja-alaista osaamistaan tuottamalla, tulkitsemalla ja arvottamalla monipuolisesti erilaisia kuvia. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat opiskelijan lukiodiplomille asettamiin tavoitteisiin sekä hänen valitsemaansa tehtävään, näkökulmaan ja toteutustapaan. Kuvataiteen lukiodiplomi muodostuu teoksesta sekä työskentelyprosessia, itsearviointia ja kuvataiteen tuntemusta kuvaavasta portfolioista.

KÄLD3: Käsityön lukiodiplomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan käsityössä. Käsityön lukiodiplomin tavoitteena on, että opiskelija kehittää osaamistaan laadukkaiden käsityötuotteiden omaehtoisessa suunnittelussa, valmistuksessa sekä osaamisen arvioinnissa. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat opiskelijan valitsemaan tehtävään, ideaan ja suunnittelu- ja valmistusprosessiin sekä niiden itsearviointiin. Käsityön lukiodiplomi muodostuu käsityötuotteesta tai käsityöteoksesta sekä sen suunnittelu- ja valmistusprosessia ja itsearviointia kuvaavasta portfolioista.

LILD4: Liikunnan lukiodiplomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan liikunnassa. Liikunnan lukiodiplomin tavoitteena on, että opiskelija pohtii monipuolisesti liikunnan merkitystä elämässään samalla kehittäen fyysistä toimintakykyään, liikunnallista erityisosaamistaan, harrastuneisuuttaan ja yhteistyökykyään. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat liikunnan osioiden lisäksi liikunnallisen tutkielman sekä portfolion tekeminen. Liikunnan lukiodiplomi muodostuu liikuntakykyisyyden, liikuntatietojen, erityisosaamisen, harrastuneisuuden ja yhteistyötaitojen sekä portfolion muodossa tehtävän itsearvioinnin muodostamasta kokonaisuudesta.

MELD5: Median lukiodiplomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta mediaosaamisestaan ja harrastuneisuudestaan. Median lukiodiplomin tavoitteena on edistää opiskelijan monipuolisia media- ja vuorovaikutustaitoja sekä median välineiden, ilmaisukeinojen ja mahdollisuuksien luovaa käyttöä. Lisäksi edellytetään informaation kriittisen valinnan, tulkinnan, arvioinnin ja jäsentelyn taitoa, mediasuhteen pohdintaa ja median toimintaympäristön hahmottamista. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat opiskelijan valitsemaan tehtävään, näkökulmaan ja toteutustapaan. Median lukiodiplomi on portfolion ja mediasuhteen muodostama kokonaisuus.

MULD6: Musiikin lukiodiplomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa lukioaikanaan näytön musiikillisesta erityisosaamisestaan ja erityisestä harrastuneisuudestaan musiikissa. Opiskelija osoittaa musiikillista osaamistaan ja harrastuneisuuttaan valmistamalla musiikin taidollista ja tiedollista hallintaa osoittavan projektin tai kokoamalla näytesalkun lukioaikaisista musiikkiopinnoistaan ja toiminnastaan. Musiikin lukiodiplomin voi toteuttaa

joko yksin tai ryhmän jäsenenä. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat musiikin lukiodiplomin erilaisiin toteutustapoihin ja osa-alueisiin. Musiikin lukiodiplomi muodostuu neljästä osasta, jotka ovat opiskelijan musiikillinen omaelämäkerta, musiikkiprojekti tai musiikillinen näytesalkku, yhteenveto ja arvioitsijoiden lausunto.

TALD7. Tanssin lukiodiplomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan tanssissa. Tanssin lukiodiplomin suorittamisen tavoitteena on tukea ja kuvata opiskelijan pitkäaikaista tanssin opiskelua lukion aikana. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat opiskelijan valitsema tanssillinen tehtävä, sen valmistelu ja kirjallinen työ. Tanssillisen tehtävän opiskelija voi suorittaa joko esiintymällä tanssijana tai tekemällä koreografian. Tehtävä voi olla soolo- tai ryhmäteos. Tanssin lukiodiplomi on tanssillisen tehtävän ja tutkielman muodostama kokonaisuus.

TELD8. Teatterin lukiodiplomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan teatterissa. Teatterin lukiodiplomin tavoitteena on vahvistaa draamallisia ja teatteri-ilmaisullisia taitoja sekä kartuttaa vuorovaikutuksen ja itsearvioinnin taitoja. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat opiskelijan itse määrittelemä työn aihe joltakin teatterin alalta, siihen liittyvä esitys ja työskentely- ja arviointiprosessi. Teatterin lukiodiplomi on esityksen ja portfolion muodostama kokonaisuus.

MUUT SOVELTAVAT (koulukohtaiset) KURSSIT

TIETOTEKNIikka

TT1: Tietotekniikka työvälineenä

Tavoitteet ja keskeiset sisällöt

- Tutustutaan koulun tieto- ja viestintätekniseen varustukseen ja saadaan valmiudet opiskelussa tarvittavien välineiden ja sovellusten käyttämiseen
- harjaannutaan tietoteknisten laitteistojen sekä käyttöjärjestelmän ja erilaisten sovellusohjelmien ja työvälineiden käytössä
- tutustutaan opinnoissa tarvittaviin digitaalisiin ympäristöihin, kuten lukio-opinnoissa käytössä oleviin oppimisolustoihin, sähköisten kokeiden ympäristöihin, verkon pilvipalveluihin ja etäopetuksessa käytettäviin järjestelmiin. KURSSIT 2 JA 3 OPETAAN VUOROVUOSIN.

TT2: Tietokoneverkot ja digitaalinen media

Tavoitteet ja keskeiset sisällöt

- Tietokoneverkkojen ja digitaalisen median perusteita ja käsitteitä
- tutustutaan internetin ja siihen liittyvien digitaalisen median sovellusten, erityisesti www:n toiminnan perusteisiin
- opitaan luomaan digitaaliselle medialle tyypillisiä rakenteisia dokumentteja, erityisesti www-sivuja html-kielellä
- erilaiset median muodot, kuva, video, ääni ja vuorovaikutteisuus, ja niiden käyttömahdollisuuksia erilaisin tekniikoin digitaalisessa mediassa
- mahdollisuuksien mukaan tutustutaan myös muihin web-ohjelmointitekniikoihin (esim. CSS, JavaScript), sekä verkon palvelinten, kuten web-palvelinten toimintaan.

TT3: Ohjelmointi

Tavoitteet ja keskeiset sisällöt

- Ohjelmoinnin perusteet ja algoritminen ajattelu
- tutustutaan käytännössä johonkin ohjelmointikielen (esim. Java, C-kieli, tai jokin sovelluskehitin tai muu ohjelmointityökalu).
- tutustutaan ohjelmointikielen käyttöön: lähdekoodi, konekieli, kääntäjät, tulkit ja ajonaikainen ympäristö
- opitaan tekemään yksinkertaisia tietokoneohjelmia käyttäen ohjelmointikielen ilmaisuvoimaa ja rakenteita
- kun perustaidot on opittu, voidaan käyttää luovuutta ja tehdä jokin laajempi ohjelmakokonaisuus, esim. vaikkapa peli, www-sivulle liitettävä sovelma, tai graafinen sovellus.

KANSAINVÄLISYYS

Merikarvian lukiossa englannin kielen opiskelu tukee luontevasti lukiomme painopistealuetta, kansainvälisyyttä. Pyrkimyksenä on, että opiskelija kehittyä ja rohkaistuu entisestään kielitaitonsa hyödyntäjänä kansainvälisen kommunikaation konteksteissa.

KAS1: Kansainvälisyys 1 (laajuus 1 kurssi)

Kurssi tukee yleisesti ottaen lukiossamme toteutettavaa kansainvälisyyskasvatusta. Tavoitteena on lisätä opiskelijoiden vieraiden kulttuurien tuntemusta ja vahvistaa heidän suvaitsevaisuuttaan erilaisuutta ja erilaisia kulttuureja kohtaan. Opiskelijoita myös kannustetaan toimintaan kulttuurisesti moninaisissa ympäristöissä.

Kurssilla painotetaan kulttuurienvälisiin kontakteihin ja vieraisiin kulttuureihin liittyvää sisältöä. Opiskelijat saavat kokea kontakteja useisiin eri kulttuureihin, koska kurssin oppitunneilla käy vierailijoita esittelemässä eri maiden/alueiden kulttuureja joko laajemmin tai tiettyyn osa-alueeseen keskittyen.

Opiskelu kurssilla on monipuolista ja tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään. Kurssiin voi lisäksi sisältyä kotimaassa toteutettava kansainvälisyys- ja/tai suvaitsevaisuusteemainen opintoretki. Suomen kieli on yleensä yksi kurssilla käytettävistä kielistä.

Kurssin arviointi perustuu kurssin alkaessa opiskelijoille selvitettäviin arviointiperusteisiin. Opiskelijat myös reflektovat omaa kehitystään.

Kansainvälisyys 1 -kurssin suoritusajankohta ei ole sidottu minkään muun kurssin suorittamiseen.

Kansainvälisyys 1 -kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

KAS2: Kansainvälisyys 2

Kansainvälisyys 2 kurssilla opiskelijat tekevät pääsääntöisesti yhteistyössä ulkomaisen oppilaitoksen kanssa yhteisen hankkeen, jonka yhteydessä syvennyttään yhteisesti sovittuun teemaan, kohteeseen tai vuorovaikutteiseen asiaan. Mukana voi olla myös muita suomalaisia kouluja tai oppilaitoksia.

Opiskelijat tekevät kurssin aikana tutkielmia tai yhteisen tuotoksen molemmissa yhteistyömaissa. Yhdessä tehty tutkielma tai muu tuotos käydään lävitse yhteisessä tapaamisessa kurssin aikana. Tämä kurssi on työjärjestyksen ulkopuolinen. Se voi myös olla eri kielinen riippuen siitä, miten yhdessä vastaapuolen kanssa sovitaan.

Kurssiin kuuluu opiskelijavaihto siten, että lukiomme opiskelijat käyvät tapaamassa yhteistyökumppanikoulun nuoria, asuvat joko perheissä tai hotellissa ja päivittäin.

Tämä kurssi osaltaan vastaa lukiomme painopistettä ja tarjoaa nuorilla mahdollisuuden käytännön kansainvälisyyteen.

YRITTÄJYYS

Kurssikokonaisuuden tarkoituksena on tehdä yrittäminen elämänmuotona ja elinkeinona tutuksi. Tavoitteena on, että opiskelija osaa havainnoida ja analysoida nykyajan ilmiöitä ja toimintaympäristöjä yrittäjän näkökulmasta. Samalla kannustetaan nuorta oma-aloitteiseen ja yritteliäiseen työotteeseen läpi elämän. Opintokokonaisuuden aikana tutustutaan paikalliseen yritysmaailmaan ja kehitetään/harjoitellaan käytännössä oman yritystoiminnan harjoittamista niin kotimaisessa toimintaympäristössä kuin kansainvälisilläkin markkinoilla. Yrittäjyyskurseja tarjotaan kaksi.

YR1: Nuori yrittäjyys (NY)

Yrityksen toiminnan suunnittelu, aloitus, ylläpito sekä lopettaminen lukuvuoden lopussa. Nuori yrittäjyys-ohjelman tarkoitus on edistää yrittäjämäistä asennetta ja aktiivista toimintaa lisäämällä yrittäjyystietoa, yrittäjyyskokemuksia, työelämävalmiuksia ja oman talouden hallintaa. Kurssin aikana nuori oppii myös tiimityöskentelyä, ongelmanratkaisua, omien ideoiden soveltamista käytännössä sekä vastuunottoa omasta työpanoksesta. Kurssi alkaa heti syksyllä ja menee lukujärjestyksen ulkopuolella koko lukuvuoden, loppuen Ny-yrityksen toiminnan päättämiseen huhtikuun lopussa. Kurssilaiset osallistuvat yritystensä kanssa myös Nuori yrittäjyys-kilpailuun.

YR2: Teoriapainoitteinen kurssi yrittäjyydestä

Aiheina mm. yrittäjän ominaisuudet, yrittäminen elämäntapana, yrityksen perustamistoimet ideasta liiketoiminnan aloittamiseen, yrittäjänä toimiminen, riskien hallinta, viranomaisasiakirjat, verotus, markkinointi ym.

Arviointi: Jokainen kurssi arvioidaan numeerisesti asteikolla 4-10. Lisäksi jokaisesta kurssista saa erillisen suoritustodistuksen.

Lukion oppikirjat

Äidinkieli:

Haapala – Hellström – Kantola yms, SÄRMÄ, Suomen kieli ja kirjallisuus (Otava); Ensimmäisellä vuosikurssilla uuden LOPSin mukainen oppikirja SÄRMÄstä.

Abiturientit: Yo–tekstejä 2016 (Sks–Äol)

opiskelijan itse hankittavat tehtäväkirjat:

Lukion 1. vuosikurssi: Ilmoitetaan ensimmäisen kurssin alussa.

Lukion 2. vuosikurssi: Särämä 4, Tehtäviä (Otava)

Lukion 3. vuosikurssi: Särämä 8, Tehtäviä (Otava)

Englanti:

Iskanius–Moilanen–Ontero–Harrison, Take off! (englannin valmennuskurssi) (Otava)

Karapalo–Keltto–Kilmer–Kuusivaara–Päkkilä–Suonio, Insights Course 1, 2, 3 digikirja (Otava)

McWhirr–Mäki–Päkkilä–Riite–Silk, Open Road 4–8 (Otava)

Kjisik–Mäki–Silk, Grammar Rules! sekä Grammar Rules Key (Otava)

Pitkä ruotsi:

Koivunen–Riissanen–Suontaus–Lindfors, Inne Kurs 1, 2, 3 (Finn Lectura) Hallgren–Lehto–Määttä–Nordgren–Repo–Saariaho, Dags 4–7 (WSOY)

Määttä–Nordgren–Repo–Saariaho, Dags Grammatik (WSOY)

Koivunen–Riissanen–Suontaus, Inne 7 (Finn Lectura)

Keskipitkä ruotsi:

Jukarainen–Harkoma–Löthberg, Framsteg (Otava)

Blom–Kaunisto–Paasonen–Salonen, Fokus Kurs 1, 2 (Otava) Blom–Hyypiä–Kaunisto–Paasonen–Salonen, Galleri 3–7 (Otava)

Kaunisto–Paasonen–Salonen–Vaaherkumpu, Galleri Grammatik (Otava)

Ranska:

Granath–Laine–Penttilä, Escalier 1 (SanomaPro)

Altschuler–Granath–Laine–Penttilä, Escalier 2 (SanomaPro)

Altschuler–Dervin–Laine–Punkkinen–Tenhunen, Escalier 3 (SanomaPro)

Saksa:

Busse–Jaakamo–Ovaska– Vilenius–Virtanen: Panorama Deutsch 1–3. Otava.

Panorama Deutsch kurssi 1 Übungen, kurssi 2 Übungen, kurssi 3 Übungen

Busse–Jaakamo–Vainionpää– Vilenius–Virtanen: Panorama Deutsch 4–6. Otava

Panorama Deutsch kurssi 4 Übungen, kurssi 5 Übungen, kurssi 6 Übungen

Busse–Jaakamo–Tuuna–Vainionpää: Panorama Deutsch 7–8. Otava.

Panorama Deutsch kurssi 7 Übungen, kurssi 8 Übungen

Filosofia:

Hakala–Kopperi–Nissinen–Eerolainen: Filo: Opas aloittelevalla filosofilla. Tammi.

Hakala–Kopperi–Nissinen: Filo: Etiikkaa etsimässä. Tammi.

Hakala–Kopperi–Kotro: Filo: Minä ja maailmankaikkeus. Tammi.

Eeronen–Hakala–Kopperi–Räikkä: Filo: Vapaus, veljeys, tasa-arvo. Tammi.

Historia:

Kohi-Palo-Päivärinta-Suonio-Vihervä: Forum I. Ihminen, ympäristö ja kulttuuri. Otava 2010 tai uudempi.
Kohi-Palo-Päivärinta-Vihervä: Forum II. Eurooppalainen ihminen. Otava 2010 tai uudempi.
Kohi-Palo-Päivärinta-Vihervä: Forum III. Kansainväliset suhteet. Otava 2010 tai uudempi.
Kohi-Palo-Päivärinta-Vihervä: Forum IV. Suomen historian käännekohtia. Otava 2010 tai uudempi.
Ekonen-Matsinen: Forum V. Suomi esihistoriasta autonomian aikaan. Otava 2010 tai uudempi.
Kohi-Palo-Päivärinta-Vihervä: Forum VI. Kulttuurien kohtaaminen. Otava 2010 tai uudempi.

Yhteiskuntaoppi

Arola-Aromaa-Haapala-Hentilä-Kauppinen: Kansalainen ja yhteiskunta. Edita 2010 tai uudempi.
Lindholm-Arola-Jalonen-Kauppinen: Kansalainen ja talous. Edita 2010 tai uudempi.
Jalonen-Kauppinen-Lehtipuro: Kansalainen ja oikeus. Edita 2010 tai uudempi.
Arola-Aromaa-Hentilä-Kauppinen: Kansalainen ja Eurooppa. Edita 2010 tai uudempi.

Uskonto:

Hanki, Könni, Manninen, Nyysönen: Silta 1-5. 1. Uskonto ja raamattu, 2. Kristinuskon historia, 3. Etiikka ja kirkon oppi, 4. Maailmanuskonnot, 5. Uskonto Suomessa, WSOY.

Psykologia:

Laine-Vilkko-Riihelä: Mielen maailma 1. Psykologian perustiedot.,
Mielen maailma 2. Kehityspsykologia. WSOY.
Mielen maailma 3. Ihminen ja tieto. WSOY.
Mielen maailma 4. Motivaatio, tunteet ja älykäs toiminta. WSOY.
Mielen maailma 5. Persoonallisuus ja mielenterveys. WSOY.

Matematiikka (yhteinen 1. kurssi sekä pitkän että lyhyen matematiikan lukijoille):

Yhteinen Tekijä, lukion matematiikka 1, SanomaPro

Matematiikka (pitkä):

Tekijä, pitkä matematiikka 2 (LOPS 2016) kurssit 2-4, Sanoma Pro
Pitkä Sigma: (LOPS 2005), kurssit 5 - 10, SanomaPro
Pitkä matematiikka (LOPS 2005), kurssit 11-13, SanomaPro
opiskelijan itse hankittava: MAOL- taulukkokirja

Matematiikka (lyhyt):

Tekijä, Lyhyt matematiikka, kurssit 2-3, Sanoma Pro, (LOPS 2016)
Hassinen - Hemmo - Taskinen - Ekonen. Sigma, lukion lyhyt matematiikka: Matemaattinen analyysi, Tilastot ja todennäköisyys, Matemaattisia malleja II, Talousmatematiikka, Matemaattisia malleja III ja Kertauskirja. Tammi. (LOPS 2005)
opiskelijan itse hankittava: MAOL- taulukkokirja

Biologia:

Ensimmäinen vuosikurssi (LOPS 2016)
Idänpirtti, Suutarinen ja Tuominen (OTAVA): Koralli: Elämä ja evoluutio (Bi1).
Muille vuosikursseille (LOPS 2005)
Kokkonen, Nowak, Veistola ja Vilkki (OTAVA):
Lukion biologia 1 Eliömaailma
Lukion biologia 2 Solu ja perinnöllisyys

Lukion biologia 3 Ympäristöekologia

Lukion biologia 4 Ihmisen biologia

Lukion biologia 5 Bioteknologia

Maantiede:

Ensimmäinen vuosikurssi (LOPS 2016)

Brander, Hiekka, Paarlahti, Ruth ja Ruth (OTAVA): Manner: Maailma muutoksessa (Ge1)

Muille vuosikursseille (LOPS 2005)

Anttila-Muilu, Cantell, Jutila, Lappalainen, Sorvali, Tani (WSOY):

GEOS 1 Sininen planeetta GE1

GEOS 2 Yhteinen maailma GE2

GEOS 3 Haasteiden maailma GE3

GEOS 4 Aluemaantiede GE4

Fysiikka:

Lehto, Havukainen, Leskinen, Luoma, Fysiikka 1, 2, 3,4, 5, 6, 7, 8. SanomaPro.

Fysiikan kertauskirja. Sanomapro.

Kemia:

Lehtiniemi – Turpeenoja. Mooli 1, 2, 3, 4 ja 5. Otava.

Kuvataide:

Töyssy – Vartiainen – Viitanen, Kuvataide. Visuaalisen kulttuurin käsikirja. Wsoy

Musiikki:

Juutilainen– Kukkula, Lukion musa 1, Lukion musa 2, Wsoy

Terveystieto:

Tabletkoulu: Ilveskoski, Koski, ja Nummenmaa: Terveyden perusteet. Sähköinen oppimateriaali

Kannas, Eskola, Välimaa, Mustajoki. Atena Kustannus Oy. 2010 tai uudempi.

Virtaa–Nuoret, terveys ja arkielämä

Virtaa–Terveys ja tutkimus

KÄYTÄNNÖN OHJEITA

Poissaolot

Lyhytaikaiseen poissaoloon koulusta anotaan lupa kirjallisesti, ryhmänohjaaja allekirjoittaa anomuksen.

Ennalta-arvaamattomassa tilanteessa täytetään lomake jälkeenpäin.

Jos poissaolo sattuu koepäivänä, on syytä ilmoittaa koululle puhelimitse.

Pitempiaikaisen poissaololuvan myöntää rehtori.

Uusintakuulustelut

Uusintakuulusteluihin ilmoittaudutaan kirjallisesti vähintään viikkoa ennen kuulustelupäivää.

Ilmoitus täytetään kuulakärkikynällä ja se toimitetaan koulun kansliaan.

Ilmoitus on sitova.

Kokeesta poissaolo ilman hyväksyttyä syytä aiheuttaa koekerran menetyksen.

Oppitunnit

Päivänavaus ma klo 8.40

Lukion tunnit:

8.45 – 10.00

10.15 – 11.30

12.00 – 13.15

13.30 – 14.45

14.50 – 16.00